

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση

Η διαμεσολάβηση μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμη σε διασυνοριακές οικογενειακές διαφορές και υποθέσεις απαγωγής παιδιών από γονείς. Ο όρος «οικογενειακές υποθέσεις» καλύπτει ευρύ φάσμα διαφορών, από καθαρά ιδιωτικές υποθέσεις ως υποθέσεις στις οποίες εμπλέκονται οι δημόσιες αρχές.

Τι είναι η διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση;

Η διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση είναι μια διαδικασία που διεξάγεται από ένα ή περισσότερα αμερόληπτα, εξειδικευμένα τρίτα πρόσωπα, τους διαμεσολαβητές. Ο διαμεσολαβητής δεν έχει την εξουσία να αποφασίσει, αλλά βοηθά τα μέρη ώστε να αποκαταστήσουν τη μεταξύ τους επικοινωνία και τα συνδράμει ώστε να επιλύσουν τα ίδια το πρόβλημά τους.

Η συμφωνία που επιτυγχάνεται αποτελεί μια εξατομικευμένη λύση για τη διαφορά τους, η οποία εξασφαλίζει ότι οι αποφάσεις που λαμβάνουν οι γονείς συνυπολογίζουν το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, εφόσον η υπόθεση αφορά παιδί.

Οι οικογενειακές υποθέσεις περιλαμβάνουν τη γονική μέριμνα και τα δικαιώματα πρόσβασης, την απαγωγή παιδιών, τα μέτρα για την προστασία των παιδιών, τη διατροφή παιδιών ή πρώην συντρόφων και άλλες συνέπειες του διαζυγίου ή του δικαστικού χωρισμού.

Οι σύντροφοι ενθαρρύνονται να αναλάβουν την ευθύνη των αποφάσεων που αφορούν την οικογένειά τους και να προσπαθήσουν κατ' αρχάς να επιλύσουν εξωδικαστικά τις διαφορές τους.

Ως εκ τούτου, η διαμεσολάβηση μπορεί να δημιουργήσει εποικοδομητικό κλίμα για τη διεξαγωγή συζητήσεων και να εξασφαλίσει εντιμότητα στις μεταξύ των γονέων διαπραγματεύσεις λαμβάνοντας επίσης υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

Μπορείτε να συμβουλευθείτε τις ακόλουθες σελίδες για να βρείτε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με:

- [Βασικές αρχές και στάδια της διαμεσολάβησης](#)
- [Ιδιαιτερότητες της διασυνοριακής διαμεσολάβησης](#)
- [Κόστος της διασυνοριακής διαμεσολάβησης](#)
- [Νομικό πλαίσιο της διασυνοριακής διαμεσολάβησης](#)

Επιλέξτε τη σημαία της χώρας που σας ενδιαφέρει για περισσότερες πληροφορίες.

Πώς λειτουργεί;

Ως μέρος μπορείτε να υποβάλετε αίτηση για διαμεσολάβηση σε όλα τα κράτη μέλη. Σε ορισμένα κράτη μέλη, ο δικαστής μπορεί να καλέσει τα μέρη μιας διαφοράς να δοκιμάσουν τη διαμεσολάβηση.

Αν όλα τα μέρη συμφωνήσουν να κάνουν χρήση της διαμεσολάβησης, ο επιλεγείς διαμεσολαβητής καθορίζει το χρονοδιάγραμμα της διαμεσολάβησης. Ο τρόπος με τον οποίο επιλέγεται ο διαμεσολαβητής εξαρτάται από τη συγκεκριμένη χώρα, μπορείτε να βρείτε αυτές τις πληροφορίες στις αντίστοιχες εθνικές σελίδες που διατίθενται στη δεξιά πλευρά της σελίδας αυτής.

Οι νόμιμοι εκπρόσωποι μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο παρέχοντας τις νομικές πληροφορίες που είναι απαραίτητες ώστε τα μέρη να μπορούν να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις.

Οι συμφωνίες που προκύπτουν από διαμεσολάβηση μπορούν να καθίστανται εκτελεστές εφόσον το ζητήσουν αμφότερα τα μέρη. Αυτό μπορεί να επιτυγχάνεται, για παράδειγμα, μέσω έγκρισης από δικαστήριο ή πιστοποίησης από συμβολαιογράφο.

Οι νόμιμοι εκπρόσωποι μπορούν να αναθεωρήσουν τη συμφωνία κατόπιν διαμεσολάβησης για να εξασφαλίσουν τη νομική ισχύ της εν λόγω συμφωνίας σε όλες τις εμπλεκόμενες έννομες τάξεις.

Γιατί θα πρέπει να τη δοκιμάσετε;

- Έχετε τη δυνατότητα να ελέγχετε την έκβαση της διαφοράς σας.
- Η διαμεσολάβηση διενεργείται σε φιλικό περιβάλλον στο οποίο τα μέρη αποφασίζουν.
- Η διαμεσολάβηση σάς επιτρέπει να αναθεωρήσετε και να προσαρμόσετε τα όρια της διαφοράς.
- Λαμβάνετε αποφάσεις και συμμετέχετε σε συμφωνίες, αλλά δεν είστε υποχρεωμένος να καταλήξετε σε συμφωνία.
- Εάν δοκιμάσετε τη διαμεσολάβηση, δεν παραιτείστε του δικαιώματός σας να ασκήσετε αγωγή στο δικαστήριο.
- Η συμμετοχή στη διαμεσολάβηση είναι αμοιβαία επωφελής για όλα τα μέρη.
- Ο διαμεσολαβητής είναι ένας ανεξάρτητος και κατάλληλα εκπαιδευμένος επαγγελματίας που μπορεί να σας βοηθήσει ώστε να προσπαθήσετε να επιλύσετε μόνοι σας το πρόβλημά σας.
- Σε σύγκριση με τη δίκη η διαμεσολάβηση είναι σχετικά μη δαπανηρή διαδικασία.
- Η διαμεσολάβηση είναι σχετικά γρήγορη διαδικασία. Είναι εύκολο να προγραμματιστεί οποτεδήποτε ευκολύνονται αμοιβαία τα μέρη και μπορεί να πραγματοποιηθεί σε διάφορους χώρους.
- Η διαμεσολάβηση επιτρέπει ευέλικτες (εξατομικευμένες) λύσεις και συμβάλλει στη διατήρηση ή τη δημιουργία επικοινωνιακών μελλοντικών σχέσεων και επαφών μεταξύ των μερών.
- Είναι δυνατή η παροχή στήριξης και συμβουλών από νόμιμο εκπρόσωπο στη διαμεσολάβηση.
- Η διαμεσολάβηση μπορεί να μειώσει τις μελλοντικές δικαστικές διαφορές.

Ο σύνδεσμος αυτός θα σας οδηγήσει στη σελίδα [Εξεύρεση διαμεσολαβητή](#).

Όρια της διαμεσολάβησης

Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η υπόθεση δεν είναι κατάλληλη για διαμεσολάβηση ή ότι ένα ή αμφότερα τα μέρη δεν είναι διατεθειμένα να επιχειρήσουν τη διαμεσολάβηση, είναι αναγκαία η παρέμβαση των δικαστικών αρχών. Κατά την εξέταση της καταλληλότητας της υπόθεσης, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στον εντοπισμό πιθανών κινδύνων όπως η ενδοοικογενειακή βία και ο βαθμός της, η κατάχρηση ναρκωτικών ή αλκοόλ, η κακοποίηση παιδιών, κ.λπ. Η καταλληλότητα της υπόθεσης πρέπει να αποφασίζεται ανάλογα με την περίπτωση και σύμφωνα με τα πρότυπα που εφαρμόζονται από τον διαμεσολαβητή και τον οργανισμό διαμεσολάβησης.

Για τη διαχείριση αυτής της ιστοσελίδας υπεύθυνη είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παρούσα σελίδα δεν απηχούν κατ' ανάγκη την επίσημη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Παρακαλείσθε να συμβουλευθείτε την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου σχετικά με το καθεστώς πνευματικής ιδιοκτησίας που διέπει τις σελίδες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων.

Τελευταία επικαιροποίηση: 08/10/2020

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Βέλγιο

Η διαμεσολάβηση ρυθμίζεται με τον νόμο της 21ης Φεβρουαρίου 2005. Η διαμεσολάβηση για οικογενειακές υποθέσεις, όπως κάθε άλλου είδους διαμεσολάβηση, μπορεί να λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας (δικαστική διαμεσολάβηση) ή εκτός δικαστικής διαδικασίας (εθελοντική διαμεσολάβηση).

Η διαμεσολάβηση που διενεργείται κατόπιν αίτησης ενός από τα μέρη ή που προτείνεται από το δικαστήριο αποτελεί διαδικασία για την οποία απαιτείται συμφωνία των μερών.

Τα μέρη συμφωνούν στον διορισμό διαμεσολαβητή (άρθρο 1734 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας) αναγνωρισμένο από την ομοσπονδιακή επιτροπή διαμεσολάβησης. Κάθε μέρος μπορεί να διακόψει οποιαδήποτε στιγμή τη διαμεσολάβηση (άρθρο 1729 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Η διαμεσολάβηση μπορεί να αφορά την αντιδικία εν όλω ή εν μέρει (άρθρο 1735 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Για όλες τις υποθέσεις που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου οικογενειακών υποθέσεων, μόλις κατατεθεί σχετική αίτηση, ο γραμματέας ενημερώνει τα μέρη σχετικά με τη δυνατότητα να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση και τους παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες (άρθρο 1253β/1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Όσον αφορά τα διαζύγια λόγω ισχυρού κλονισμού, ο δικαστής μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία για περίοδο που δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα, ώστε τα μέρη να μπορέσουν να ενημερωθούν σχετικά με τη διαμεσολάβηση (άρθρο 1255 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Τα τμήματα φιλικού διακανονισμού του δικαστηρίου οικογενειακών υποθέσεων εμπíπτουν ωστόσο στο πεδίο της συμφιλίωσης (άρθρο 731 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας): καλούνται να συμφιλιώσουν τα μέρη οι δικαστές, έστω και αν δεν εκδικάσουν οριστικά την υπόθεση. Η διαμεσολάβηση βάσει του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας δεν επιτρέπει στους δικαστές να παίξουν τον ρόλο του διαμεσολαβητή.

Η διαμεσολάβηση έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα και ο διαμεσολαβητής δεσμεύεται από το επαγγελματικό απόρρητο (άρθρο 1728 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Η διαδικασία της διαμεσολάβησης αποτελείται από τρία στάδια:

- τον διορισμό του διαμεσολαβητή από το δικαστήριο
- την αναβολή της υπόθεσης από το δικαστήριο που καθορίζει την προκαταβολή επί της προβλεπόμενης αμοιβής
- την ολοκλήρωση της διαμεσολάβησης: εάν η διαμεσολάβηση ολοκληρωθεί με την επίτευξη συμφωνίας, οι όροι της καταγράφονται σε γραπτή σύμβαση μεταξύ των μερών (σύμβαση διαμεσολάβησης) που εγκρίνεται από το δικαστήριο. Εάν η διαμεσολάβηση δεν καταλήξει σε συμφωνία, τα μέρη μπορούν να κινήσουν (ή να συνεχίσουν) τη δικαστική διαδικασία ή να ζητήσουν, με κοινή συμφωνία, τον διορισμό νέου διαμεσολαβητή.

Το ύψος της αμοιβής, των δαπανών καθώς και ο τρόπος καταβολής τους καθορίζονται εκ των προτέρων από τα μέρη και τον διαμεσολαβητή.

Εθνικός ιστοχώρος με κατάλογο διαμεσολαβητών για οικογενειακές υποθέσεις: <http://www.fbc-cfm.be/fr/trouver-un-mediateur>

Εθνικός ιστοχώρος με πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση για οικογενειακές υποθέσεις ή γενικότερα για τη διαμεσολάβηση: <http://www.fbc-cfm.be/fr/mediation>

Ιστοχώρος της εθνικής νομοθεσίας για τη διαμεσολάβηση σχετικά με οικογενειακές υποθέσεις: <http://www.fbc-cfm.be/fr/content/national-0>

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 17/01/2017

Στην Τσεχική Δημοκρατία η διαμεσολάβηση διέπεται από τον νόμο αριθ. 202/2012 σχετικά με τη διαμεσολάβηση (στο εξής, ο «νόμος»), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1η Σεπτεμβρίου 2012 και μεταφέρει την οδηγία 2008/52/EK όσον αφορά ορισμένες πτυχές της διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Ο εν λόγω νόμος καθορίζει το νομικό καθεστώς της διαμεσολάβησης στις αστικές υποθέσεις (συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων οικογενειακού δικαίου). Ο διαμεσολαβητής, για να μπορέσει να εγγραφεί στο μητρώο διαμεσολαβητών και να αποκτήσει την άδεια για να ασκήσει τη δραστηριότητα του διαμεσολαβητή σύμφωνα με τον νόμο, πρέπει να περάσει επιτυχώς τις σχετικές εξετάσεις διαπίστευσης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, εάν κρίνεται σκόπιμο και επωφελές, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τους διαδίκους να απευθυνθούν σε διαπιστευμένο διαμεσολαβητή για μια συνεδρία μέγιστης διάρκειας τριών ωρών παράλληλα, το δικαστήριο μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία. Εάν ένας διάδικος αρνηθεί χωρίς σοβαρό λόγο να συμμετάσχει στη συνεδρία με τον διαμεσολαβητή, το δικαστήριο έχει το δικαίωμα να επιβάλει κυρώσεις στον συγκεκριμένο διάδικο, αρνούμενο —κατά παρέκκλιση από τη συνήθη πρακτική— να του επιδικάσει το σύνολο ή ένα μέρος των δικαστικών εξόδων, σε περίπτωση που ο εν λόγω διάδικος κερδίσει την υπόθεση.

Σύνδεσμος σε τσεχικό διαδικτυακό τόπο όπου παρέχεται το μητρώο διαμεσολαβητών σε υποθέσεις οικογενειακού δικαίου:

http://mediatori.justice.cz/MediatorPublic/Public/FR003_ZverejneniVybranychUdaju.aspx

Σύνδεσμος σε τσεχικό διαδικτυακό τόπο όπου παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες οικογενειακής διαμεσολάβησης ή τη διαμεσολάβηση γενικότερα:

Μη διαθέσιμος.

Σύνδεσμοι σε διαδικτυακούς τόπους που παρέχουν πρόσβαση στην τσεχική νομοθεσία σχετικά με την οικογενειακή διαμεσολάβηση:

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6196>

http://www.cak.cz/assets/zakon-o-mediaci_aj.pdf (κείμενο του νόμου στα αγγλικά)

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 25/03/2020

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Γερμανία

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [de](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες: [en](#)

Σύντομη εισαγωγή στον θεσμό της οικογενειακής διαμεσολάβησης στη Γερμανία

Απόσπασμα από το φυλλάδιο «Το δίκαιο του γάμου» του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Δικαιοσύνης και Προστασίας του Καταναλωτή, σ. 73:

«6.2.5 Οικογενειακή διαμεσολάβηση

Τα ζευγάρια που βιώνουν χωρισμό ή διαζύγιο συχνά επιθυμούν να ρυθμίσουν τις οικογενειακές τους σχέσεις με συναινετικό τρόπο. Στις περιπτώσεις αυτές, οι διαδικασίες διαμεσολάβησης αποτελούν μια εξαιρετική εναλλακτική στις δικαστικές διαδικασίες επιλογή.

Το νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη διαμεσολάβηση θεσπίστηκε με τον νόμο για τη διαμεσολάβηση (Mediationsgesetz), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 26 Ιουλίου 2012.

Στη διαμεσολάβηση, τα εμπλεκόμενα πρόσωπα επιχειρούν να βρουν μια δική τους, συναινετική λύση στη διαφορά τους, με τη βοήθεια ενός ουδέτερου προσώπου το οποίο δεν καλείται να λάβει απόφαση ως προς την επίλυση της διαφοράς (του διαμεσολαβητή).

Με τον τρόπο αυτόν, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει στην περίπτωση δικαστικής επίλυσης της διαφοράς, μπορούν να προσδιοριστούν επακριβώς τα πραγματικά συμφέροντα και οι ανάγκες των μερών και να τεθούν ως βάση για την επίτευξη μιας λύσης η οποία θα ανταποκρίνεται επακριβώς στις περιστάσεις της εκάστοτε διαφοράς. Ως εκ τούτου, μπορεί να επιτευχθεί λύση που να εξυπηρετεί τα εκάστοτε συμφέροντα των μερών καλύτερα από ό,τι θα το έπραττε μια δικαστική απόφαση. Για τον λόγο δε αυτόν, οι λύσεις αυτού του είδους γίνονται ευκολότερα αποδεκτές από τα μέρη και, κατά κανόνα, αποδεικνύονται αποτελεσματικότερες μακροπρόθεσμα. Για παράδειγμα, είναι δυνατόν να ρυθμιστούν με σύμβαση ζητήματα διατροφής, περιουσιακών σχέσεων, ιδιοκτησίας, γονικής μέριμνας ή επικοινωνίας με τα παιδιά.

Στις διαδικασίες διαζυγίου, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τους συζύγους να συμμετάσχουν, ο καθένας χωριστά ή από κοινού, σε δωρεάν ενημερωτική συνάντηση σχετικά με τη διαμεσολάβηση ή άλλη διαδικασία για την εξωδικαστική επίλυση εκκρεμών συναφών διαφορών [1] με πρόσωπο ή φορέα που ορίζει το δικαστήριο, και να προσκομίσουν σχετική βεβαίωση συμμετοχής [άρθρο 135 του νόμου για τη διαδικασία οικογενειακών διαφορών και υποθέσεων εκούσιας δικαιοδοσίας (Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit – FamFG)]. Η συμμόρφωση προς τη διαταγή αυτή δεν μπορεί να επιβληθεί με μέτρα εξαναγκασμού. Ωστόσο, το δικαστήριο μπορεί να συνεκτιμήσει την τυχόν μη συμμόρφωση προς τη διαταγή του αυτή κατά τον επιμερισμό των δικαστικών εξόδων (άρθρο 150 παράγραφος 4 του FamFG).»

Σύμφωνα με το άρθρο 156 παράγραφος 1 τρίτη και πέμπτη περίοδοι και το άρθρο 81 παράγραφος 2 σημείο 5 του FamFG, αντίστοιχα ισχύουν και στις διαφορές που αναφέρονται σε σχέσεις γονέων και τέκνων: και εν προκειμένω το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τους γονείς να συμμετάσχουν σε ενημερωτική συνάντηση σχετικά με τη διαμεσολάβηση ή άλλη διαδικασία για την εξωδικαστική επίλυση διαφορών. Η συμμόρφωση προς τη διαταγή αυτή δεν μπορεί να επιβληθεί με μέτρα εξαναγκασμού, ωστόσο, και στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο μπορεί να συνεκτιμήσει την τυχόν μη συμμόρφωση προς τη διαταγή του κατά τον επιμερισμό των δικαστικών εξόδων.

Σύνδεσμοι προς γερμανικές ιστοσελίδες στις οποίες μπορούν να βρεθούν διαμεσολαβητές για υποθέσεις οικογενειακών διαφορών

Mediation bei internationalen Kindschaftskonflikten (MiKK e. V.), Fasanenstraße 12, 10623 Βερολίνο, Γερμανία

<http://www.mikk-ev.de/>

- Zentrale Anlaufstelle für grenzüberschreitende Kindschaftskonflikte beim Internationalen Sozialdienst im Deutschen Verein (ZAnK), Michaelkirchstraße 17/18, 10179 Βερολίνο, Γερμανία

<http://www.zank.de/>

Σύνδεσμοι προς γερμανικές ιστοσελίδες στις οποίες παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την οικογενειακή διαμεσολάβηση ή σχετικά με τη διαμεσολάβηση γενικότερα

- Bundesverband Mediation e.V. (BM), Wittestr. 30 K, 13509 Βερολίνο

<http://www.bmev.de/>

- Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. (BAFM), Spichernstraße 11, 10777 Βερολίνο

<http://www.bafm-mediation.de/>

Σύνδεσμοι προς τη γερμανική νομοθεσία στον τομέα της οικογενειακής διαμεσολάβησης

- Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης και Προστασίας του Καταναλωτή, Mohrenstraße 37, 10117 Βερολίνο

<http://www.bmjb.de/>

- Νόμος για την προώθηση της διαμεσολάβησης και άλλων διαδικασιών εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών (Gesetz zur Förderung der Mediation und anderer Verfahren der außergerichtlichen Konfliktbeilegung) (BGBl. 2012 Teil I Nr. 35 της 25ης Ιουλίου 2012)

https://www.bmjb.de/SharedDocs/Gesetzgebungsverfahren/Archiv/Gesetz_zur_Foerderung_der_Mediation_und_anderer_Verfahren_der_au%C3%9Fgerichtlichen_Konfliktbeilegung.html

[1] Συναφείς διαφορές αποτελούν, για παράδειγμα, οι διαφορές σχετικά με τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, την εξισορρόπηση των συνταξιοδοτικών αξιώσεων των συζύγων μετά το διαζύγιο, τη διατροφή, την οικογενειακή στέγη και τον συζυγικό οίκο.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 13/11/2020

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Εσθονία

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [et](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες: [en](#)

Η οικογενειακή διαμεσολάβηση ή η διαμεσολάβηση σε περίπτωση διαφορών λόγω διαζυγίου ή χωρισμού απευθύνεται πρωτίστως σε γονείς που έχουν κινήσει διαδικασία διαζυγίου ή χωρισμού και οι οποίοι έχουν ανάγκη από τη συνδρομή ενός αμερόληπτου ειδικού για να γεφυρώσουν τη διάσταση απόψεών τους και να διευκολύνουν τη μεταξύ τους επικοινωνία και συνεργασία σχετικά με ζητήματα που αφορούν μελλοντικές ρυθμίσεις για τα παιδιά τους, καθώς και για να καταλήξουν σε συμφωνία επί αυτών των ζητημάτων. Ο στόχος της διαμεσολάβησης δεν είναι τόσο η συμφιλίωση όσο η επίτευξη εφικτών συμβιβασμών.

Η υπηρεσία αυτή παρέχεται και χρηματοδοτείται με τους ακόλουθους τρόπους:

1. έπειτα από παρέμβαση των τοπικών αρχών του τόπου κατοικίας του παιδιού και με μερική χρηματοδότηση από τις εν λόγω τοπικές αρχές
2. με την κίνηση δικαστικών διαδικασιών και την παραπομπή στη διαμεσολάβηση από δικαστή τα έξοδα βαρύνουν τους διαδίκους ή, όταν είναι εφικτό, υποβάλλεται αίτηση για κρατική νομική συνδρομή
3. με πρωτοβουλία ενός ενημερωμένου γονέα ο οποίος αναλαμβάνει τη χρηματοδότηση ή έπειτα από παρέμβαση της εσθονικής ένωσης διαμεσολαβητών (η χρηματοδότηση βαρύνει τους ίδιους τους διαδίκους).

Το κόστος της διαδικασίας διαμεσολάβησης, σε περίπτωση που βαρύνει τους ίδιους τους διαδίκους, ποικίλλει ανάλογα με την περιοχή. Η συνεδρία κοστίζει 60 έως 80 ευρώ στο Τάλιν και σε άλλες μεγάλες πόλεις της Εσθονίας και 40 έως 50 ευρώ σε άλλα μέρη της χώρας. Η συνεδρία διαρκεί 90 λεπτά και τα μέρη θα πρέπει να υπολογίζουν, κατά μέσο όρο, 5 έως 6 συνεδρίες.

Η οικογενειακή διαμεσολάβηση είναι μια υπηρεσία που μπορεί να παρέχεται από ειδικούς στην ψυχολογία, στον κοινωνικό τομέα (συμπεριλαμβανομένων της προστασίας των παιδιών και της κοινωνικής μέριμνας) ή στα νομικά, οι οποίοι έχουν παρακολουθήσει ειδική κατάρτιση και έχουν το σχετικό επαγγελματικό πιστοποιητικό. Τα στοιχεία επικοινωνίας αυτών των ειδικών είναι διαθέσιμα στους δικτυακούς τόπους της [Εσθονικής Ένωσης Διαμεσολαβητών](#), των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων και των τοπικών διοικήσεων.

Στην Εσθονία, η οργάνωση της υπηρεσίας οικογενειακής διαμεσολάβησης διέπεται από τις ακόλουθες νομοθετικές πράξεις:

- τον [νόμο για τη διαμεσολάβηση](#)
- τον [νόμο για την κοινωνική μέριμνα](#)
- τον [νόμο για την οικογένεια](#) και
- τον [Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας](#).

Επιπλέον, στην Εσθονία δραστηριοποιούνται διαμεσολαβητές των οποίων τα επαγγελματικά προσόντα έχουν αναγνωριστεί διεθνώς. Οι εν λόγω διαμεσολαβητές είναι σε θέση να χειριστούν υποθέσεις διασυνοριακής διαμεσολάβησης στις οποίες ο ένας από τους γονείς έχει μεταβεί με το παιδί σε χώρα η οποία δεν είναι ούτε η χώρα γέννησης του παιδιού ούτε η χώρα της συνήθους διαμονής του. Οι γλώσσες εργασίας είναι τα εσθονικά, τα αγγλικά, τα ρωσικά και τα φινλανδικά. Η επικοινωνία με τους διαμεσολαβητές μπορεί να γίνει μέσω της υπηρεσιακής ηλεκτρονικής θυρίδας της ένωσης διαμεσολαβητών.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 17/02/2020

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Ιρλανδία

Ο νόμος περί διαμεσολάβησης του 2017 (Mediation Act 2017 — ο «νόμος») δεν αφορά ειδικά τη διασυνοριακή διαμεσολάβηση, ενώ, σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία διαμεσολάβησης βάσει του εν λόγω νόμου είναι προαιρετική. Αν ξεκινήσει στην Ιρλανδία διαδικασία διασυνοριακής οικογενειακής διαμεσολάβησης, εφαρμόζονται οι διατάξεις του νόμου.

Ο νόμος περί διαμεσολάβησης του 2017 (<http://www.irishstatutebook.ie/eli/2017/act/27/enacted/en/html>) τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2018. Ο νόμος θεσπίζει ένα ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο για την προώθηση της επίλυσης διαφορών μέσω διαμεσολάβησης, ως εναλλακτικής λύσης έναντι της προσφυγής στα δικαστήρια. Γενικός στόχος του νόμου είναι η προώθηση της διαμεσολάβησης ως βιώσιμης, αποτελεσματικής και αποδοτικής εναλλακτικής λύσης έναντι της προσφυγής στα δικαστήρια, ώστε να μειωθούν τα δικαστικά έξοδα, να επιταχυνθεί η επίλυση των διαφορών και να ελαττωθούν οι άγχος και οι οξύτητες που συχνά συνοδεύουν τις ένδικες διαδικασίες.

Ο νόμος:

- περιλαμβάνει γενικές αρχές για τη διεξαγωγή της διαμεσολάβησης από ειδικευμένους διαμεσολαβητές — άρθρα 6 έως 8
- προβλέπει τη θέσπιση κωδίκων πρακτικής για τη διεξαγωγή της διαμεσολάβησης από ειδικευμένους διαμεσολαβητές — άρθρο 9
- ορίζει ότι η επικοινωνία μεταξύ των μερών κατά τη διάρκεια της διαμεσολάβησης είναι εμπιστευτική — άρθρο 10
- προβλέπει τη δυνατότητα μελλοντικής ίδρυσης Συμβουλίου Διαμεσολάβησης επιφορτισμένου με την εποπτεία της ανάπτυξης του τομέα — άρθρο 12

- θεσπίζει υποχρέωση των δικηγόρων και των νομικών συμβούλων να συμβουλεύουν τα μέρη της διαφοράς να εξετάσουν την προσφυγή σε διαμεσολάβηση ως μέσο επίλυσης της διαφοράς τους — άρθρα 14 και 15
- ορίζει ότι το δικαστήριο μπορεί, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος διαδίκου, να καλέσει τους διαδίκους να εξετάσουν την προσφυγή σε διαμεσολάβηση ως μέσο επίλυσης της διαφοράς τους — άρθρο 16
- καθορίζει τα αποτελέσματα της διαμεσολάβησης στις προθεσμίες παραγραφής και τις αποσβεστικές προθεσμίες — άρθρο 18
- ορίζει ότι το δικαστήριο μπορεί, όταν επιδικάζει δικαστική δαπάνη για δίκη στην οποία εφαρμόστηκε το άρθρο 16 του νόμου, να συνεκτιμά, κατά την κρίση του, κάθε τυχόν αδικαιολόγητη άρνηση ή παράλειψη διαδίκου να εξετάσει την προσφυγή σε διαμεσολάβηση ή κάθε τυχόν αδικαιολόγητη άρνηση ή παράλειψη διαδίκου να συμμετάσχει σε διαμεσολάβηση, ενώ έχει κληθεί από το δικαστήριο να το πράξει σύμφωνα με το άρθρο 16 — άρθρα 20 και 21.

Στο πεδίο εφαρμογής του νόμου εμπίπτουν όλες οι πολιτικές δίκες που είναι δυνατόν να κινηθούν ενώπιον δικαστηρίου, πλην ορισμένων εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 3 του νόμου.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 17/12/2020

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Ελλάδα

Οικογενειακή Διαμεσολάβηση

Η *Οικογενειακή Διαμεσολάβηση* είναι μορφή/τρόπος εξωδικαστικής επίλυσης οικογενειακών διαφορών (ήτοι οικονομικές και περιουσιακές διαφορές των συζύγων και όμοιες διαφορές από την ελεύθερη συμβίωση, διαφορές από τις σχέσεις γονέων και τέκνων και λοιπές οικογενειακές διαφορές), ο οποίος οδηγεί τα μέρη σε κοινά διαμορφωμένα και κοινά αποδεκτά συμφωνία επίλυσης.

Ι. Ο θεσμός της *Διαμεσολάβησης* εισήχθη στο ελληνικό δικαϊκό σύστημα με το **Ν. 3898/2010** «Διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις» (ΦΕΚ Α' 211/16-10-2010), ο οποίος ενσωμάτωσε στην ελληνική νομοθεσία την Οδηγία 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Μαΐου 2008.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 3898/2010, «διαφορές ιδιωτικού δικαίου μπορούν να υπαχθούν σε διαμεσολάβηση με συμφωνία των μερών, αν αυτά έχουν την εξουσία να διαθέτουν το αντικείμενο της διαφοράς» ενώ στην διάταξη του άρθρου 8 του ίδιου νόμου, ορίζεται: «1. Στη διαδικασία της διαμεσολάβησης τα μέρη ή ο νόμιμος αντιπρόσωπος ή ο εκπρόσωπός τους, όταν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, παρίστανται με πληρεξούσιο δικηγόρο. 2. Ο διαμεσολαβητής ορίζεται από τα μέρη ή από τρίτο πρόσωπο της επιλογής τους. 3. Η διαδικασία της διαμεσολάβησης καθορίζεται από τον διαμεσολαβητή σε συνεννόηση με τα μέρη, τα οποία μπορούν να τερματίσουν τη διαδικασία διαμεσολάβησης οποτεδήποτε επιθυμούν. Η διαδικασία της διαμεσολάβησης έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα και δεν τηρούνται πρακτικά. Ο διαμεσολαβητής μπορεί να επικοινωνεί και να συναντάται στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης με καθένα από τα μέρη...». Στο τέλος της διαδικασίας, ο διαμεσολαβητής συντάσσει το πρακτικό της διαμεσολάβησης (άρθρο 9 Ν. 3898/2010), το οποίο περιλαμβάνει-εκτός των άλλων στοιχείων-τη συμφωνία επίλυσης και υπογράφεται από τον διαμεσολαβητή, τα μέρη και τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους, μπορεί δε να κατατεθεί, εφόσον το ζητήσει ένα τουλάχιστον των μερών-επιμελεία του διαμεσολαβητή-στη γραμματεία του αρμόδιου μονομελούς πρωτοδικείου ώστε να αποτελεί και τίτλο εκτελεστό.

Ο διαμεσολαβητής αμείβεται με ωριαία αντιμισθία και για 24 κατ' ανώτατο όριο ώρες, στις οποίες περιλαμβάνεται και ο χρόνος προετοιμασίας του για τη διαδικασία της διαμεσολάβησης. Τα μέρη και ο διαμεσολαβητής μπορούν να συμφωνήσουν διαφορετικό

τρόπο αμοιβής. Η αμοιβή του διαμεσολαβητή βαρύνει τα μέρη κατ' ισομοιρία, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά. Κάθε μέρος βαρύνεται με την αμοιβή του πληρεξούσιου δικηγόρου του. Το ύψος της ωριαίας αντιμισθίας καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

(Βλ. σχετικά <http://www.diamesolavisi.gov.gr/>)

II. Επιπλέον, σύμφωνα με την διάταξη της παραγράφου 1 του **άρθρου 214B του ΚΠολΔ**, που προστέθηκε με το άρθρο 7 του Ν. 4055/2012 και εισήγαγε τον θεσμό της *Δικαστικής Μεσολάβησης*, «διαφορές ιδιωτικού δικαίου μπορούν να επιλυθούν και με προσφυγή σε δικαστική μεσολάβηση. Η προσφυγή στη δικαστική μεσολάβηση, η οποία είναι προαιρετική μπορεί να γίνει πριν την άσκηση της αγωγής ή και κατά την διάρκεια της εκκρεμοδικίας». Στην παράγραφο 3 εδ. τελ. του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι, «κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί, μετά ή δια πληρεξούσιου δικηγόρου, να προσφεύγει στον κατά τόπον αρμόδιο δικαστή μεσολαβητή υποβάλλοντας γραπτώς το αίτημά του». 4. «Το δικαστήριο στο οποίο είναι εκκρεμής η υπόθεση μπορεί σε κάθε στάση της δίκης, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις, να καλεί τα μέρη να προσφύγουν στη δικαστική μεσολάβηση για την επίλυση της διαφοράς τους και ταυτόχρονα, αν συμφωνούν τα μέρη, να αναβάλει την εκδίκαση της υπόθεσης σε σύντομη δικάσιμο και πάντως όχι πέραν του εξαμήνου». 5. «Αν τα μέρη καταλήξουν σε συμφωνία συντάσσεται πρακτικό μεσολάβησης. Το πρακτικό υπογράφεται από τον μεσολαβητή, τα μέρη και τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους και το πρωτότυπο κατατίθεται στη γραμματεία του πρωτοδικείου όπου διεξήχθη η μεσολάβηση ... Από την κατάθεση στη γραμματεία του πρωτοδικείου, το πρακτικό μεσολάβησης, εφόσον περιέχει συμφωνία των μερών για ύπαρξη αξίωσης, αποτελεί τίτλο εκτελεστό, σύμφωνα με το άρθρο 904 παρ. 2 εδ. γ' ΚΠολΔ».

Όσον αφορά στο κόστος της δικαστικής διαμεσολάβησης, αυτό ευχερώς μπορεί να καλυφθεί από το νόμο περί παροχής νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος (Ν. 3226/2004).

Εξάλλου, αξιοσημείωτη είναι η νεοπαγής διάταξη του **άρθρου 116^A του ΚΠολΔ** (η οποία προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 4335/2015), σύμφωνα με την οποία, «το δικαστήριο ενθαρρύνει σε κάθε στάση της δίκης και σε κάθε διαδικασία ... την επιλογή της διαμεσολάβησης ως μέτρο εξώδικης επίλυσης της διαφοράς...» καθώς και αυτή (η διάταξη) του **άρθρου 214Γ ΚΠολΔ**, όπου προβλέπεται ότι, το δικαστήριο προτείνει στους διαδίκους την προσφυγή σε διαδικασία διαμεσολάβησης αν αυτό ενδείκνυται με βάση τις περιστάσεις της υποθέσεως. Σε περίπτωση αποδοχής της πρότασης η συζήτηση της υπόθεσης αναβάλλεται για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών. Η ίδια συνέπεια επέρχεται όταν τα διάδικα μέρη αποφασίσουν τα ίδια την προσφυγή σε διαμεσολάβηση κατά τη διάρκεια της εκκρεμούς δίκης...».

Επισημαίνεται ότι στην ελληνική νομοθεσία **ΔΕΝ** υφίσταται ειδικό νομοθετικό πλαίσιο και ειδική νομοθετική πρόβλεψη για την Οικογενειακή Διαμεσολάβηση αλλά εφαρμόζονται οι ανωτέρω αναφερόμενες γενικές διατάξεις για την Διαμεσολάβηση και την Δικαστική Μεσολάβηση.

Μικτοί γάμοι και συμβιώσεις ζευγαριών με διαφορετική εθνικότητα, δημιουργούν οικογένειες με διπολιτισμική βάση. Στις περιπτώσεις διαζυγίου ως και κάθε διακοπής της συμβίωσης, εκτός από τα συνηθισμένα θέματα (όπως π.χ άσκηση της γονικής μέριμνας, επιμέλεια των παιδιών, δικαιώματα επικοινωνίας, διατροφή των παιδιών, περιουσιακά ζητήματα μεταξύ των συζύγων) που απασχολούν τις διαφορές για τις οικογενειακές υποθέσεις, στις διασυνοριακές διαφορές προστίθεται ένα ακόμη σοβαρότερο: οι απαγωγές τέκνων. Στις εν λόγω υποθέσεις ευχερώς βρίσκουν εφαρμογή οι ως άνω διατάξεις περί διαμεσολάβησης και δικαστικής μεσολάβησης, οι οποίες συνάδουν με τις ήδη εφαρμοζόμενες διατάξεις των άρθρων 7 παρ. 2 στοιχ. γ' της Σύμβασης της Χάγης 1980 και 55 παρ. 2 στοιχ. ε' του Κανονισμού 2201/2003 (Βρυξέλλες ΙΙα).

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του **ΕΔΔ**. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 24/05/2016

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Ισπανία

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [es](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες: [en](#)

1 Διαδικασία οικογενειακής διαμεσολάβησης

Η οικογενειακή διαμεσολάβηση είναι απολύτως προαιρετική στην Ισπανία και, προκειμένου να διευκολυνθεί σε περιπτώσεις όπου απαιτείται, μεταξύ άλλων, διασυνωριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση, η γενική νομοθεσία περί διαμεσολάβησης επιτρέπει ρητά τη διεξαγωγή της σχετικής διαδικασίας μέσω τηλεδιάσκεψης ή με άλλα ηλεκτρονικά μέσα τα οποία επιτρέπουν τη μετάδοση ήχου ή εικόνας. Τα μέρη μπορούν να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση είτε πριν από την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας είτε κατά τη διάρκειά της ή ακόμη και μετά το πέρας της, προκειμένου να μεταβληθεί το αποτέλεσμα της ή να διευκολυνθεί η εκτέλεση της δικαστικής απόφασης. Σε περίπτωση που η διαδικασία διαμεσολάβησης κινηθεί πριν από την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας και εφόσον τα μέρη καταλήξουν σε συμφωνία, η νομική διαδικασία επιταχύνεται, καθώς τα μέρη ακολουθούν μια απλουστευμένη διαδικασία, στο πλαίσιο της οποίας οι δύο πλευρές παρουσιάζουν τη συμφωνία τους στο δικαστήριο οικογενειακών διαφορών (*Juzgado de Familia*), το οποίο εν συνεχεία επικυρώνει τη συμφωνία, εφόσον αυτή δεν αντιβαίνει στον νόμο ή στα συμφέροντα τυχόν ανήλικων τέκνων ή τέκνων με αναπηρία του ζευγους. Αντίστοιχα, εάν δεν υπάρχουν ανήλικα τέκνα ή τέκνα με αναπηρία, τα μέρη έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν τη συμφωνία τους απευθείας σε συμβολαιογράφο, ο οποίος την καταγράφει σε συμβολαιογραφική πράξη, προσδίδοντας σ' αυτή την ισχύ δικαστικής απόφασης.

Εάν έχει αρχίσει δικαστική διαδικασία χωρίς τα μέρη να έχουν προσφύγει σε διαμεσολάβηση, ο δικαστής μπορεί, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα της υπόθεσης, να παράσχει στα μέρη τη δυνατότητα προσφυγής σε διαμεσολάβηση, περίπτωση κατά την οποία το δικαστήριο οικογενειακών διαφορών προγραμματίζει μια δωρεάν ενημερωτική συνάντηση με τα μέρη. Εάν τα μέρη αποφασίσουν να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση, η δικαστική διαδικασία δεν αναστέλλεται, εκτός εάν υπάρξει σχετικό αίτημα των μερών, ενώ εάν τελικά υπάρξει συμφωνία μεταξύ τους, αυτή επικυρώνεται από το δικαστήριο. Εάν ωστόσο δεν υπάρξει συμφωνία των μερών ή εάν αυτά δεν επιθυμούν να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση, το δικαστήριο αποφαίνεται επί όλων των ζητημάτων στα οποία διαφωνούν τα μέρη.

Οικογενειακή διαμεσολάβηση δεν επιτρέπεται στις περιπτώσεις όπου μεταξύ των μερών διεξάγεται δικαστική διαδικασία η οποία αφορά θέματα βίας με βάση το φύλο.

Η ενημερωτική συνάντηση δεν συνεπάγεται οικονομική επιβάρυνση για τα μέρη, ωστόσο η διαμεσολάβηση καθεαυτή συνεπάγεται ένα κόστος, το οποίο βαρύνει τα μέρη, εκτός εάν αυτά πληρούν τις προϋποθέσεις του ευεργετήματος πενίας. Όλες οι πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο και τις προϋποθέσεις του ευεργετήματος πενίας παρέχονται στη διεύθυνση

<http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/servicios-ciudadano/tramites-gestiones-personales/asistencia-juridica-gratuita>

2 Επάγγελμα του οικογενειακού διαμεσολαβητή και πρόσβαση σε διαμεσολαβητή

Ο διαμεσολαβητής πρέπει να έχει πτυχίο πανεπιστημίου ή ανώτερου ιδρύματος επαγγελματικής κατάρτισης και, επιπλέον, να έχει λάβει ειδική κατάρτιση για την άσκηση διαμεσολάβησης, από οργανισμό που φέρει σχετική πιστοποίηση.

Δεν απαιτείται ο διαμεσολαβητής να είναι εγγεγραμμένος σε κάποιο μητρώο προκειμένου να παρέχει υπηρεσίες οικογενειακής διαμεσολάβησης, ωστόσο έχουν συσταθεί μητρώα στα οποία μπορούν να εγγράφονται οι διαμεσολαβητές τόσο σε εθνικό επίπεδο (μητρώο διαμεσολαβητών και οργανισμών διαμεσολάβησης, βλ. ιστότοπο κατωτέρω – *Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación*) όσο και σε επίπεδο αυτόνομων κοινοτήτων.

Στο δεύτερο αυτό επίπεδο, έχει συσταθεί δημόσια υπηρεσία διαμεσολάβησης σχεδόν στο σύνολο των αυτόνομων κοινοτήτων. Για περισσότερες σχετικές πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε τις ενότητες για τη διαμεσολάβηση των αντίστοιχων επίσημων ιστότοπων, όπου περιγράφεται, με διαφορετική κάθε φορά λεπτομέρεια, ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί το σύστημα διαμεσολάβησης, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το μητρώο διαμεσολαβητών, όπου υπάρχει, και παρατίθενται σχετικοί σύνδεσμοι. Επίσης, στους σχετικούς ιστότοπους παρέχονται συνήθως έντυπα αίτησης διαμεσολάβησης, τα οποία απευθύνονται στις ειδικές υπηρεσίες που έχουν συσταθεί για την παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης.

Προκειμένου να βρείτε οικογενειακό διαμεσολαβητή, θα πρέπει να διευκρινίσετε εάν η διαδικασία της διαμεσολάβησης θα διεξαχθεί έπειτα από έναρξη δικαστικής διαδικασίας ή ανεξαρτήτως τέτοιας. Όταν ζητείται διαμεσολάβηση μετά την έναρξη δικαστικής διαδικασίας, το αρμόδιο δικαστήριο οικογενειακών διαφορών παραπέμπει τα μέρη στους φορείς οικογενειακής διαμεσολάβησης

της αρμοδιότητάς του, ενώ όταν ζητείται διαμεσολάβηση πριν ή ανεξάρτητα από την έναρξη δικαστικής διαδικασίας, ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να αναζητήσει ο ίδιος διαμεσολαβητή. Οι κατωτέρω πηγές πληροφοριών μπορεί να σας φανούν χρήσιμες:

– Μητρώο διαμεσολαβητών και οργανισμών διαμεσολάβησης σε εθνικό επίπεδο, το οποίο αναφέρεται ανωτέρω: <http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/areas-tematicas/registros/mediadores-instituciones>

– Οι ακόλουθοι φορείς, τους οποίους υποδεικνύει το Υπουργείο Δικαιοσύνης: <https://remediabuscador.mjusticia.gob.es/remediabuscador/RegistroInstitucion>

– Οι υπηρεσίες διαμεσολάβησης που υποδεικνύονται για τις επαρχίες από το Γενικό Δικαστικό Συμβούλιο (*Consejo General del Poder Judicial*): <http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Servicios-de-Mediacion-Intrajudicial/Mediacion-Familiar/>

– Οι υπηρεσίες διαμεσολάβησης που έχουν συσταθεί από τις διάφορες αυτόνομες κοινότητες. Στους επίσημους ιστότοπους των αυτόνομων κοινοτήτων συνήθως περιέχονται σχετικές πληροφορίες.

Πέραν των ανωτέρω, περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την διαδικασία οικογενειακής διαμεσολάβησης, τις υπηρεσίες διαμεσολάβησης που λειτουργούν στις διάφορες αυτόνομες κοινότητες και τις σχετικές διατυπώσεις παρέχονται στον ιστότοπο του Γενικού Δικαστικού Συμβουλίου <http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion>

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 04/09/2019

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Γαλλία

Η διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση προωθείται με διεθνείς και ευρωπαϊκές πράξεις συνεργασίας, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η φιλική και ταχεία διευθέτηση των διαφορών. Η Γαλλία έχει θεσπίσει στο πλαίσιο της κεντρικής αρχής της ειδική μονάδα με την αποστολή να ενθαρρύνει την προσφυγή στη διαμεσολάβηση σε διασυνοριακές υποθέσεις. Είναι σημαντικό να γίνει μια παρουσίαση και της εθνικής νομοθεσίας για θέματα διαμεσολάβησης, η οποία εφαρμόζεται επίσης σε διασυνοριακές υποθέσεις.

Εθνικό κανονιστικό πλαίσιο:

Ο νόμος αριθ. 95-125, της 8ης Φεβρουαρίου 1995, και το διάταγμα αριθ. 2012-66, της 22ας Ιουλίου 1996, με τα οποία θεσπίστηκε στη Γαλλία ο θεσμός της δικαστικής διαμεσολάβησης. Όλοι οι δικαστές που επιλαμβάνονται μιας διαφοράς μπορούν, με τη συμφωνία των διαδίκων, να ορίσουν έναν διαμεσολαβητή, που συνίσταται σε ένα τρίτο πρόσωπο, ειδικευμένο, ανεξάρτητο και αμερόληπτο.

Το διάταγμα αριθ. 2011-1540, της 16ης Νοεμβρίου 2011, με το οποίο ενσωματώθηκε στο δίκαιο της Γαλλίας η οδηγία 2008/52/ΕΚ, της 21ης Μαΐου 2008, τροποποίησε τον νόμο της 8ης Φεβρουαρίου 1995. Ο εν λόγω νόμος ορίζει τη διαμεσολάβηση ως κάθε διαρθρωμένη διαδικασία στην οποία δύο ή περισσότερα μέρη επιχειρούν να καταλήξουν σε συμφωνία, με σκοπό την εξωδικαστική επίλυση των διαφορών τους, με τη βοήθεια τρίτου. Με τον νόμο θεσπίζεται ένα σύστημα κοινό σε όλες τις διαμεσολαβήσεις.

Για τη διαμεσολάβηση σε οικογενειακές υποθέσεις με το διάταγμα της 2ας Δεκεμβρίου 2003 και τις αποφάσεις της 12ης Φεβρουαρίου 2004 και 19ης Μαρτίου 2012 θεσπίστηκε ένα κρατικό δίπλωμα ([άρθρα R.451-66 και επόμενα του Κώδικα](#)

Κοινωνικής Δράσης και των Οικογενειών). Ωστόσο, προς το παρόν, η κατοχή του εν λόγω διπλώματος δεν είναι υποχρεωτική για την άσκηση καθηκόντων του διαμεσολαβητή σε οικογενειακές υποθέσεις, καθώς η οικογενειακή διαμεσολάβηση δεν αποτελεί νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα.

Η οικογενειακή διαμεσολάβηση μπορεί να πραγματοποιηθεί:

1) εκτός δικαστικής διαδικασίας: αυτή είναι η λεγόμενη συνήθης οικογενειακή διαμεσολάβηση στην περίπτωση αυτή, τα μέρη προσφεύγουν απευθείας στον διαμεσολαβητή

2) κατά τη δικαστική διαδικασία: άρθρο 1071 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, άρθρο 255 και άρθρο 373-2-10 του γαλλικού Αστικού Κώδικα

- το δικαστήριο οικογενειακών υποθέσεων (JAF) μπορεί να προτείνει στα μέρη τη διεξαγωγή διαμεσολάβησης και, με τη σύμφωνη γνώμη τους, να ορίσει σχετικό διαμεσολαβητή για οικογενειακές υποθέσεις.
- Το JAF μπορεί να υποχρεώσει τους διαδίκους να συναντήσουν έναν οικογενειακό διαμεσολαβητή που τους ενημερώνει σχετικά με το αντικείμενο και τη διαδικασία της οικογενειακής διαμεσολάβησης.

Η συμφωνία που επιτυγχάνεται κατόπιν οικογενειακής διαμεσολάβησης μπορεί να εγκριθεί από το δικαστήριο οικογενειακών υποθέσεων (άρθρα 1534 και 1565 και επόμενα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Το δικαστήριο επικυρώνει τη συμφωνία, εκτός εάν διαπιστώσει ότι δεν προστατεύει επαρκώς το συμφέρον των τέκνων ή ότι οι γονείς δεν έδωσαν ελεύθερα τη συγκατάθεσή τους (άρθρο 373-2-7 εδάφιο 2 του Αστικού Κώδικα) ή, γενικότερα, ότι μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη.

- Η οικογενειακή διαμεσολάβηση υπό την ευθύνη της διεθνούς μονάδας οικογενειακής διαμεσολάβησης διεξάγεται δωρεάν. Διεξάγεται επί πληρωμή, όταν τα μέρη απευθύνονται σε ιδιωτικό διαμεσολαβητή. Η οικονομική συμμετοχή των μερών γίνεται βάσει επίσημης κλίμακας που οφείλουν να εφαρμόζουν οι υπηρεσίες διαμεσολάβησης. Η εν λόγω κλίμακα προβλέπει την πληρωμή ανά συνεδρία και ανά άτομο, ανάλογα με το εισόδημα των μερών (γίνεται χρήση της δικαστικής αρωγής ή του Ταμείου Οικογενειακών Επιδομάτων). Σύνδεσμος στις ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας : [εδώ](#)
- Σύνδεσμος [στην ενημερωτική σελίδα του υπουργείου Δικαιοσύνης](#) σχετικά με την οικογενειακή διαμεσολάβηση
- Σύνδεσμος σε καταλόγους διαμεσολαβητών: για να βρείτε την πλησιέστερη υπηρεσία οικογενειακής διαμεσολάβησης μπορείτε να κάνετε την εξής έρευνα: βάζετε τις λέξεις «médiation familiale» στο πεδίο «catégories» στην παρακάτω ιστοσελίδα [Δικαιοσύνη στο περιφερειακό επίπεδο](#).

Διεθνής οικογενειακή διαμεσολάβηση:

Η διεθνής οικογενειακή διαμεσολάβηση προβλέπεται από τις πράξεις για τη διεθνή συνεργασία σε οικογενειακές υποθέσεις (Σύμβαση της Χάγης, της 25ης Οκτωβρίου 1980, και κανονισμός των Βρυξελλών ΙΙα) με σκοπό τη διευκόλυνση των φιλικών διακανονισμών για την επιστροφή των τέκνων σε περίπτωση απαγωγής ή συμφωνίας για την άσκηση του δικαιώματος επικοινωνίας ενός γονέα.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν:

1) να απευθύνονται σε διαμεσολαβητές που επιτελούν την εν λόγω δραστηριότητα ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή ως μέλη ένωσης: στην παρακάτω ηλεκτρονική διεύθυνση διατίθεται κατάλογος διαμεσολαβητών που μπορούν να παρέμβουν σε διεθνείς οικογενειακές διαφορές : <http://www.justice.gouv.fr/26139> (ή κάντε κλικ [εδώ](#)).

2) να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση απευθυνόμενοι στην ειδική μονάδα για θέματα διεθνούς οικογενειακής διαμεσολάβησης στην υπηρεσία του γαλλικού υπουργείου Δικαιοσύνης που επιτελεί ρόλο κεντρικής αρχής όσον αφορά τις Συμβάσεις της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980 και της 19ης Οκτωβρίου 1996 καθώς και τον κανονισμό των Βρυξελλών ΙΙα. Η κεντρική αρχή προτείνει τη χρήση διαμεσολάβησης για υποθέσεις συνεργασίας των οποίων επιλαμβάνεται, αλλά μπορεί επίσης να παρέμβει, ανάλογα με την κατάσταση, και σε άλλες υποθέσεις, όπως οι παράνομες μετακινήσεις τέκνων, το δικαίωμα διασυννοριακής επικοινωνίας γονέα με τα τέκνα, η διασυννοριακή προστασία ανήλικων τέκνων.

Προϋπόθεση για την έναρξη διαμεσολάβησης είναι τουλάχιστον ένας από τους γονείς να διαμένει στη Γαλλία και ο άλλος στο εξωτερικό, ανεξαρτήτως της εθνικότητάς τους. Η μονάδα διαμεσολάβησης, στην οποία ο ένας από τους δύο γονείς απευθύνει αίτηση διεθνούς οικογενειακής διαμεσολάβησης, υποβάλει σχετική πρόταση στον άλλο γονέα. Η διαδικασία πρέπει να έχει **εθελοντικό χαρακτήρα: δεν μπορεί να υπάρξει καταναγκασμός κατά τη διενέργεια διεθνούς οικογενειακής διαμεσολάβησης**. Οι διαμεσολαβητές της σχετικής μονάδας φέρουν εις πέρας την αποστολή τους με τη δέουσα αμεροληψία και επιμέλεια και η διαμεσολάβηση παραμένει εμπιστευτική.

Οι υπηρεσίες διαμεσολάβησης της μονάδας διεθνούς οικογενειακής διαμεσολάβησης του υπουργείου Δικαιοσύνης παρέχονται δωρεάν. Η σχετική αίτηση, σε συνδυασμό με τα έγγραφα από τρέχουσες ή παλαιότερες διαδικασίες στη Γαλλία ή στο εξωτερικό, πρέπει να αποστέλλεται ταχυδρομικώς στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ministère de la Justice

Direction des affaires civiles et du Sceau – BDIP

Cellule de médiation familiale internationale

13 place Vendôme

75 042 Paris Cedex 01

Η αίτηση μπορεί να υποβάλλεται και ηλεκτρονικά στη διεύθυνση: ✉ entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr

Σύνδεσμος στον ιστοχώρο του υπουργείου Δικαιοσύνης (Μονάδα διεθνούς οικογενειακής διαμεσολάβησης): 🌐 <http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/la-mediation-21106.html>

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 25/05/2020

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Κροατία

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Την 1η Νοεμβρίου 2015 τέθηκε σε ισχύ στη Δημοκρατία της Κροατίας ο νέος οικογενειακός νόμος [«Obiteljski zakon», *Narodne novine* (Επίσημη Εφημερίδα) αριθ. 103/15]. Ο νόμος αυτός αποτελείται από 10 χωριστές ενότητες, εκ των οποίων η έβδομη ρυθμίζει τα θέματα υποχρεωτικής παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και οικογενειακής διαμεσολάβησης.

Η υποχρεωτική παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών έχει ως στόχο να διευκολύνει τα μέλη μιας οικογένειας να καταλήξουν σε συμφωνία όσον αφορά οικογενειακές σχέσεις, με ιδιαίτερη μέριμνα για την προστασία οικογενειακών σχέσεων στις οποίες εμπλέκονται τέκνα και για τις νομικές συνέπειες της μη επίτευξης συμφωνίας και της έναρξης δικαστικής διαδικασίας στην οποία κρίνονται τα προσωπικά δικαιώματα τέκνων. Η υποχρεωτική παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών διεξάγεται από ομάδα ειδικών της αρμόδιας υπηρεσίας κοινωνικής πρόνοιας του τόπου μόνιμης κατοικίας ή προσωρινής διαμονής του τέκνου ή του τόπου της τελευταίας κοινής μόνιμης κατοικίας ή προσωρινής διαμονής των συζύγων ή συμβίων. Σύμφωνα με τον οικογενειακό νόμο, δεν διεξάγεται υποχρεωτική παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών πριν από την επίστευση διαδικασίας εκτέλεσης και ασφαλιστικών μέτρων. Τα μέλη της οικογένειας συμμετέχουν στη διαδικασία υποχρεωτικής παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών αυτοπροσώπως και όχι μέσω πληρεξουσίου.

Η υποχρεωτική παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών διεξάγεται: 1) πριν από την έναρξη διαδικασίας έκδοσης διαζυγίου μεταξύ συζύγων οι οποίοι έχουν κοινό ανήλικο τέκνο, και 2) πριν από την έναρξη άλλης δικαστικής διαδικασίας για την άσκηση της γονικής μέριμνας και δικαιωμάτων προσωπικής επικοινωνίας με τέκνο. Πριν από την έναρξη της διαδικασίας έκδοσης διαζυγίου, δεν διεξάγεται υποχρεωτική παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς σύζυγο ή συζύγους οι οποίοι: 1) δεν έχουν ικανότητα προς δικαιοπραξία, εφόσον δεν είναι σε θέση να κατανοήσουν την έννοια και τις συνέπειες της διαδικασίας, ακόμη και με τη βοήθεια ειδικού, 2) δεν έχουν ικανότητα λήψης αποφάσεων ή 3) είναι αγνώστου μόνιμης κατοικίας ή προσωρινής διαμονής.

Η διαδικασία υποχρεωτικής παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών ξεκινά έπειτα από γραπτή ή προφορική αίτηση οποιουδήποτε των μερών προς την αρμόδια υπηρεσία κοινωνικής πρόνοιας. Με τη λήψη της αίτησης, η υπηρεσία κοινωνικής πρόνοιας οφείλει να προγραμματίσει σχετική συνάντηση και να κλητεύσει τα μέρη. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση που η υπηρεσία κοινωνικής πρόνοιας θεωρεί μη ενδεδειγμένη υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις μια κοινή συνάντηση των μερών ή σε περίπτωση που ένα ή αμφότερα τα μέρη το ζητήσουν με εύλογη αιτιολογία, μπορεί να προγραμματιστούν και να διεξαχθούν χωριστές συνεντεύξεις.

Η οικογενειακή διαμεσολάβηση αποτελεί διαδικασία στην οποία τα μέλη της οικογένειας συμμετέχουν οικειοθελώς. Κατ' εξαίρεση, η πρώτη συνάντηση οικογενειακής διαμεσολάβησης πριν από την έναρξη διαδικασίας έκδοσης διαζυγίου είναι υποχρεωτική.

Η οικογενειακή διαμεσολάβηση είναι διαδικασία στην οποία τα μέρη προσπαθούν να έλθουν σε συμφωνία σε σχέση με κάποια οικογενειακή διαφορά, με τη βοήθεια ενός ή περισσότερων οικογενειακών διαμεσολαβητών. Ο οικογενειακός διαμεσολαβητής είναι αμερόληπτο πρόσωπο που έχει λάβει ειδική κατάρτιση και είναι εγγεγραμμένο στο μητρώο οικογενειακών διαμεσολαβητών. Βασικός στόχος της διαδικασίας οικογενειακής διαμεσολάβησης είναι να καταρτιστούν ένα σχέδιο για την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας και άλλες συμφωνίες σε σχέση με το τέκνο. Πέραν του στόχου αυτού, στο πλαίσιο της οικογενειακής διαμεσολάβησης τα μέρη μπορούν επίσης να συμφωνήσουν για οποιοδήποτε περιουσιακό ή άλλο ζήτημα.

Δεν διεξάγεται διαδικασία οικογενειακής διαμεσολάβησης: 1) στις περιπτώσεις που η ομάδα ειδικών της υπηρεσίας κοινωνικής πρόνοιας ή ο οικογενειακός διαμεσολαβητής κρίνει ότι η κοινή συμμετοχή των συζύγων στη διαδικασία οικογενειακής διαμεσολάβησης δεν είναι δυνατή λόγω ενδοοικογενειακής βίας, 2) εάν ένας ή και οι δύο σύζυγοι δεν έχουν ικανότητα προς δικαιοπραξία και δεν είναι σε θέση να αντιληφθούν την έννοια και τις νομικές συνέπειες της διαδικασίας, ακόμη και με τη βοήθεια ειδικού, 3) εάν ένας ή και οι δύο σύζυγοι δεν έχουν ικανότητα λήψης αποφάσεων, 4) εάν οποιοσδήποτε των συζύγων είναι αγνώστου μόνιμης κατοικίας ή προσωρινής διαμονής.

Οικογενειακή διαμεσολάβηση μπορεί να διεξαχθεί ανεξαρτήτως οποιασδήποτε δικαστικής διαδικασίας, πριν από την έναρξη δικαστικής διαδικασίας, κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας αυτής. Σύμφωνα με τον οικογενειακό νόμο, δεν διεξάγεται οικογενειακή διαμεσολάβηση πριν από την επίσπευση διαδικασίας εκτέλεσης και ασφαλιστικών μέτρων. Κατ' εξαίρεση, κατά τη διαδικασία εκτέλεσης που έχει ως στόχο την άσκηση δικαιωμάτων προσωπικής επικοινωνίας με το τέκνο, το δικαστήριο μπορεί να υποδείξει στα μέρη να προσφύγουν σε οικογενειακή διαμεσολάβηση. Στο πλαίσιο αυτό, αφού συνομιλήσει με τα μέρη και λάβει υπόψη τα δεδομένα της υπόθεσης, το δικαστήριο μπορεί να αναβάλει την εκτέλεση για τριάντα ημέρες και να διατάξει συνάντηση του τέκνου με ειδικό επαγγελματία ή να προτείνει στα μέρη να προσφύγουν σε οικογενειακή διαμεσολάβηση προκειμένου να καταλήξουν σε συμφωνία σε σχέση με τη διαφορά. Εάν είναι απαραίτητο, το δικαστήριο μπορεί, με ειδική απόφαση, να ρυθμίσει αναλυτικότερα την άσκηση δικαιωμάτων προσωπικής επικοινωνίας κατά τη διάρκεια της συνέντευξης με ειδικό επαγγελματία ή κατά τη διάρκεια της οικογενειακής διαμεσολάβησης, εκτός εάν η προσπάθεια οικογενειακής διαμεσολάβησης υπήρξε ανεπιτυχής ή εάν απαιτείται να διαταχθούν επείγοντα μέτρα.

Ο οικογενειακός διαμεσολαβητής και τα λοιπά πρόσωπα που εμπλέκονται στη διαδικασία οικογενειακής διαμεσολάβησης οφείλουν να τηρούν εμπιστευτικές τις πληροφορίες και τα στοιχεία που περιέρχονται σε γνώση τους σε σχέση με τρίτα πρόσωπα κατά τη διαδικασία της οικογενειακής διαμεσολάβησης, εκτός εάν: 1) είναι απαραίτητη η κοινοποίηση των πληροφοριών αυτών προκειμένου να καταρτιστεί ή να εκτελεστεί η συμφωνία ή 2) είναι απαραίτητη η κοινοποίηση των πληροφοριών αυτών για λόγους προστασίας τέκνου του οποίου η ευημερία τίθεται σε κίνδυνο ή προκειμένου να αποτραπεί κίνδυνος σοβαρής βλάβης της ψυχικής ή σωματικής ακεραιότητας προσώπου. Ο οικογενειακός διαμεσολαβητής έχει την υποχρέωση να ενημερώσει τα μέρη σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της αρχής της εμπιστευτικότητας.

Όσον αφορά τη συμφωνία που καταρτίζεται στο πλαίσιο οικογενειακής διαμεσολάβησης, ο οικογενειακός νόμος ορίζει ότι το σχέδιο για την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας ή οι τυχόν άλλες συμφωνίες στις οποίες καταλήγουν τα μέρη στο πλαίσιο της διαδικασίας οικογενειακής διαμεσολάβησης πρέπει να καταρτίζονται εγγράφως και να υπογράφονται από όλα τα μέρη, και ότι έχουν την ισχύ εκτελεστού εγγράφου εφόσον επικυρωθούν από το δικαστήριο κατά την εκούσια δικαιοδοσία, με αίτημα των μερών.

Σε περίπτωση που τα μέρη δεν συμφωνήσουν σε σχέδιο από κοινού άσκησης της γονικής μέριμνας ή στη ρύθμιση άλλης αμφισβητούμενης οικογενειακής σχέσης, ο οικογενειακός διαμεσολαβητής δηλώνει στην έκθεσή του για την αναστολή της διαδικασίας οικογενειακής διαμεσολάβησης κατά πόσον αμφότερες οι πλευρές συμμετείχαν σ' αυτήν ενεργά. Η έκθεση για την αναστολή της διαδικασίας οικογενειακής διαμεσολάβησης κοινοποιείται στους συμμετασχόντες. Ο οικογενειακός διαμεσολαβητής υποβάλλει έκθεση για την αναστολή της διαδικασίας οικογενειακής διαμεσολάβησης στο δικαστήριο το οποίο διέταξε την αναστολή της δικαστικής διαδικασίας λόγω της έναρξης της διαδικασίας οικογενειακής διαμεσολάβησης.

Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια δικαστικής διαδικασίας τα μέρη προτείνουν από κοινού να επιλυθεί η διαφορά με προσφυγή σε οικογενειακή διαμεσολάβηση, το δικαστήριο μπορεί να αναστείλει τη δικαστική διαδικασία, περίπτωση κατά την οποία τάσσει τρίμηνη προθεσμία για την απόπειρα επίλυσης της διαφοράς με οικογενειακή διαμεσολάβηση. Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια δικαστικής διαδικασίας το δικαστήριο θεωρήσει ότι υπάρχει δυνατότητα συμβιβαστικής επίλυσης της οικογενειακής διαφοράς, μπορεί να υποδείξει στα μέρη την προσφυγή σε διαδικασία οικογενειακής διαμεσολάβησης. Εάν τα μέρη συμφωνήσουν να

προσφύγουν σε διαδικασία οικογενειακής διαμεσολάβησης, το δικαστήριο αναστέλλει τη δικαστική διαδικασία και τάσσει τρίμηνη προθεσμία για την απόπειρα επίλυσης της διαφοράς με οικογενειακή διαμεσολάβηση. Εάν δεν καταστεί δυνατή η επίλυση της διαφοράς με οικογενειακή διαμεσολάβηση εντός της τρίμηνης προθεσμίας που έχει οριστεί από το δικαστήριο ή εάν τα μέρη ζητήσουν τη συνέχιση της δικαστικής διαδικασίας πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής, το δικαστήριο διατάσσει τη συνέχιση της δικαστικής διαδικασίας. Πριν αποφασίσει την αναστολή της δικαστικής διαδικασίας, το δικαστήριο οφείλει να εκτιμήσει κατά πόσον η αναστολή ενδείκνυται ενώπιε τυχόν ανάγκης να επιβληθούν επείγοντα μέτρα στις περιπτώσεις κατά τις οποίες κρίνονται τα δικαιώματα και συμφέροντα τέκνου.

Κατά τη διαδικασία οικογενειακής διαμεσολάβησης, ο διαμεσολαβητής οφείλει να ενημερώσει τους συμμετέχοντες ότι είναι υπεύθυνοι για την ευημερία του τέκνου, ενώ μπορεί να παράσχει τη δυνατότητα στο τέκνο να εκφράσει την άποψή του κατά τη διάρκεια της διαδικασίας οικογενειακής διαμεσολάβησης, με τη συναίνεση των γονέων του.

Ο διαμεσολαβητής ο οποίος διεξήγαγε τη διαδικασία οικογενειακής διαμεσολάβησης δεν μπορεί να συντάξει γνωμοδοτήσεις ή οικογενειακές αναφορές ή να συμμετάσχει άλλως στη δικαστική διαδικασία στην οποία κρίνεται η διαφορά για την οποία τα μέρη προσέφυγαν σε οικογενειακή διαμεσολάβηση, παρά μόνο στις περιπτώσεις που αυτό επιτρέπεται από τον νόμο.

Εάν η οικογενειακή διαμεσολάβηση διεξάγεται από οικογενειακό διαμεσολαβητή ο οποίος εργάζεται σε υπηρεσία κοινωνικής πρόνοιας, τα μέρη δεν βαρύνονται με την αμοιβή του. Εάν η οικογενειακή διαμεσολάβηση διεξάγεται από διαμεσολαβητή ο οποίος δεν εργάζεται σε υπηρεσία κοινωνικής πρόνοιας, τα μέρη βαρύνονται με τα έξοδα συμμετοχής του στη διαδικασία.

Οι διατάξεις που ρυθμίζουν τη διαμεσολάβηση εφαρμόζονται αναλογικά και για τη διαδικασία της οικογενειακής διαμεσολάβησης.

Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε:

Οικογενειακός νόμος (Επίσημη Εφημερίδα αριθ. 103/15)

Κανόνες οικογενειακής διαμεσολάβησης («Pravilnik o obiteljskoj medijaciji», Επίσημη Εφημερίδα αριθ. 106/14)

Νόμος περί διαμεσολάβησης («Zakon o mirenju», Επίσημη Εφημερίδα αριθ. 18/11)

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΑΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 20/11/2019

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Ιταλία

Η **οικογενειακή διαμεσολάβηση** είναι μια οδός την οποία αποφασίζουν να ακολουθήσουν οικειοθελώς οι σύζυγοι ή οι σύντροφοι με σκοπό την επίλυση της διαφοράς τους, με την παρέμβαση ενός ή περισσότερων διαμεσολαβητών, ο ρόλος των οποίων είναι να διευκολύνουν την επικοινωνία του ζευγαριού και να του προσφέρουν καθοδήγηση στην αντιμετώπιση τόσο του συναισθηματικού όσο και του πρακτικού μέρους του χωρισμού (κατανομή περιουσίας, διατροφή, απόδοση συζυγικής στέγης κ.τ.λ.), ενθαρρύνοντας το ζευγάρι να καταλήξει σε μια συμφωνία η οποία θα ανταποκρίνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις ανάγκες όλων των μελών της οικογένειας.

Η διαμεσολάβηση διέπεται γενικά από το νομοθετικό διάταγμα 28, της 4ης Μαρτίου 2010, «*Θέση σε εφαρμογή του άρθρου 60 του νόμου 69, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με τη διαμεσολάβηση με σκοπό τον συμβιβασμό σε αστικές και εμπορικές διαφορές*», και τις μετέπειτα τροποποιήσεις αυτού.

Η ως άνω νομοθεσία ορίζει τη διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών οι οποίες αφορούν **απαλλοτριωτά δικαιώματα**. Για ορισμένες υποθέσεις οι οποίες ορίζονται ρητώς, η διενέργεια προηγούμενης διαμεσολάβησης είναι **προϋπόθεση για το παραδεκτό** του εισαγωγικού δικογράφου της δίκης.

Σε οικογενειακές υποθέσεις, διενέργεια προηγούμενης διαμεσολάβησης απαιτείται μόνο σε διαφορές που αφορούν οικογενειακά συμφωνητικά (patti di famiglia, δηλαδή συμφωνητικά με τα οποία ο [επιχειρηματίας](#) μεταβιβάζει, εν όλω ή εν μέρει, την [επιχείρησή](#) του σε έναν ή περισσότερους από τους κατόντες του).

Για κάθε άλλη οικογενειακή διαφορά, η διαμεσολάβηση είναι προαιρετική.

Ωστόσο, στις διαδικασίες που αφορούν την επιμέλεια των παιδιών, ο δικαστής μπορεί να αναβάλει τη λήψη μέτρων ώστε να δώσει στους συζύγους τη δυνατότητα να προσπαθήσουν, με τη βοήθεια ειδικών, να χρησιμοποιήσουν τη διαμεσολάβηση ώστε να καταλήξουν σε συμφωνία, έχοντας κυρίως υπόψη τα συναισθηματικά και περιουσιακά συμφέροντα των παιδιών.

Η διαμεσολάβηση μπορεί να λάβει χώρα σε **δημόσια ή ιδιωτικά νομικά πρόσωπα** τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο **μητρώο οργανισμών διαμεσολάβησης** που τηρείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Μπορείτε να συμβουλευτείτε τον σχετικό κατάλογο στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://mediazione.giustizia.it/ROM/ALBOORGANISMIMEDIAZIONE.ASPX>

Οι δικηγόροι που είναι εγγεγραμμένοι στον δικηγορικό σύλλογο έχουν το δικαίωμα να ασκούν και καθήκοντα διαμεσολαβητή.

Σε πολλές κοινότητες της Ιταλίας, είναι δυνατόν να επωφεληθεί κανείς από **υπηρεσίες οικογενειακής διαμεσολάβησης**, τις οποίες παρέχουν οικογενειακοί σύμβουλοι, οι κοινωνικές υπηρεσίες ή οι τοπικοί φορείς υγείας.

Μια άλλη διαδικασία, η οποία είναι διαφορετική από τη διαμεσολάβηση, αλλά αποσκοπεί επίσης στην εξωδικαστική επίλυση των διαφορών, είναι η διαδικασία της **επικουρούμενης διαπραγμάτευσης**, η οποία διέπεται από το νομοθετικό διάταγμα 132, της 12ης Σεπτεμβρίου 2014, όπως μετατράπηκε, κατόπιν τροποποιήσεων, στον νόμο 162, της 10ης Νοεμβρίου 2014.

Η επικουρούμενη διαπραγμάτευση είναι η συμφωνία (η οποία ονομάζεται «συμφωνητικό διαπραγμάτευσης») με την οποία τα μέρη συμφωνούν να «συνεργαστούν με καλή πίστη με σκοπό τη φιλική επίλυση της διαφοράς». Για να είναι έγκυρη, η συμφωνία πρέπει να συναφθεί γραπτώς, **με τη βοήθεια ενός ή περισσότερων δικηγόρων**, και να αφορά απαλλοτριωτά δικαιώματα.

Σε αντίθεση με τη συμφωνία η οποία συνάπτεται με διαμεσολάβηση, η συμφωνία που προκύπτει από την επικουρούμενη διαπραγμάτευση αποτελεί **εκτελεστό τίτλο** και επιτρέπει την εγγραφή **δικαστικής υποθήκης**.

Όπως και η διαμεσολάβηση, έτσι και η διαπραγμάτευση μπορεί να είναι υποχρεωτική ή προαιρετική.

Σε οικογενειακές υποθέσεις, η επικουρούμενη διαπραγμάτευση είναι πάντα προαιρετική.

Ο νόμος επιβάλλει **επικουρούμενη διαπραγμάτευση σε υποθέσεις χωρισμού και διαζυγίου**, με σκοπό την επίτευξη συναινετικής λύσης για τον χωρισμό, το διαζύγιο ή την τροποποίηση όρων που έχουν συμφωνηθεί σε προηγούμενο χρόνο.

Στην περίπτωση **ζευγαριού το οποίο δεν έχει παιδιά** ανήλικα (ή ενήλικα χωρίς δικαιοπρακτική ικανότητα), η συμφωνία υποβάλλεται στον αρμόδιο εισαγγελέα ο οποίος, εάν δεν εντοπίσει παρατυπίες, γνωστοποιεί την έγκρισή του στους δικηγόρους.

Εάν το **ζευγάρι έχει παιδιά** τα οποία είναι ανήλικα (ή ενήλικα χωρίς δικαιοπρακτική ικανότητα), η συμφωνία πρέπει να υποβληθεί εντός δέκα ημερών στον αρμόδιο εισαγγελέα, ο οποίος εξετάζει αν η συμφωνία διασφαλίζει τα συμφέροντα των παιδιών. Σε περίπτωση θετικής κρίσης, ο εισαγγελέας εγκρίνει τη συμφωνία, ειδάλλως τη διαβιβάζει στον πρόεδρο του δικαστηρίου, ο οποίος στη συνέχεια καλεί τα μέρη εντός των επόμενων τριάντα ημερών.

Η συμφωνία η οποία συνάπτεται και εγκρίνεται κατ' αυτόν τον τρόπο **παράγει αποτελέσματα και ισοδυναμεί με δικαστική απόφαση** χωρισμού, διαζυγίου ή τροποποίησης των όρων αυτών.

Από τη θέση σε ισχύ του νόμου 76 της 20ής Μαΐου 2016, είναι δυνατή η χρήση της επικουρούμενης διαπραγμάτευσης ακόμα και σε περίπτωση **συμφώνου συμβίωσης μεταξύ προσώπων του ίδιου φύλου**.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του **ΕΔΔ**. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Κύπρος

Επί του παρόντος, δεν υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία διαμεσολάβησης στην Κύπρο.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 15/06/2020

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Λετονία

Με σκοπό την προώθηση της εφαρμογής εναλλακτικών μέσων επίλυσης διαφορών η Δημοκρατία της Λετονίας ψήφισε τον νόμο σχετικά με τη διαμεσολάβηση (ο οποίος ισχύει από τις 18 Ιουνίου 2014).

Το μοντέλο της διαμεσολάβησης που συνιστούν τα δικαστήρια κατά την πολιτική διαδικασία άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2015. Τα δικαστήρια υποχρεούνται να προσφέρουν στους διαδίκους τη δυνατότητα της διαμεσολάβησης για την επίλυση της μεταξύ τους διαφοράς στα διαφορετικά στάδια της διαδικασίας (μετά την έναρξη της διαδικασίας, κατά την προετοιμασία της δίκης και κατά την προκαταρκτική ακροαματική διαδικασία, καθώς και κατά τη διάρκεια της δίκης έως ότου ολοκληρωθεί η επί της ουσίας εξέταση της υπόθεσης).

Έχουν εφαρμοστεί μια σειρά από προγράμματα για την προώθηση της διαμεσολάβησης ως μεθόδου επίλυσης των διαφορών:

1. Προσφορά δωρεάν συνεδριών διαμεσολάβησης από το Συμβούλιο Πιστοποιημένων Διαμεσολαβητών, τις λεγόμενες τράπεζες διαμεσολάβησης, στα δικαστήρια (όσον αφορά τις οικογενειακές διενέξεις άλλα όχι μόνον αυτές)

Από τις 15 Σεπτεμβρίου 2016 το υπουργείο Δικαιοσύνης, σε συνεργασία με το Συμβούλιο Πιστοποιημένων Διαμεσολαβητών, εφαρμόζει ένα πιλοτικό πρόγραμμα με το οποίο όσοι έχουν προσφύγει στη δικαιοσύνη για την εκδίκαση διαφοράς αστικού δικαίου μπορούν να συμμετάσχουν σε μια δωρεάν συνεδρία διαμεσολάβησης διάρκειας μιας ώρας με έναν πιστοποιημένο διαμεσολαβητή. Δωρεάν συνεδρίες με πιστοποιημένο διαμεσολαβητή διατίθενται σε μια σειρά από δικαστήρια στη Ρίγα και σε όλη τη Λετονία. Στο πλαίσιο του έργου αυτού, κατά τις εν λόγω συνεδρίες τα μέρη ενημερώνονται σχετικά με την ουσία, τη διαδικασία και τους όρους της διαδικασίας διαμεσολάβησης, και γίνεται μια αξιολόγηση της δυνατότητας επίλυσης της μεταξύ τους διένεξης μέσω διαμεσολάβησης.

2. Πρόγραμμα δωρεάν διαμεσολάβησης σε οικογενειακές διαφορές

Από την 1η Ιανουαρίου 2017 οι γονείς έχουν τη δυνατότητα, χάρη στη χρηματοδότηση σχετικού προγράμματος από τον κρατικό προϋπολογισμό, να συμμετάσχουν σε πέντε δωρεάν συνεδρίες με πιστοποιημένο διαμεσολαβητή για να επιλύσουν τις μεταξύ τους διαφωνίες που επηρεάζουν τα συμφέροντα των παιδιών και να βρουν τρόπους να βελτιώσουν τις σχέσεις μεταξύ των μελών της

οικογένειας. Στο πλαίσιο του παραπάνω προγράμματος το κράτος καλύπτει το κόστος των πέντε πρώτων συνεδριών (60 λεπτών η καθεμία) με έναν πιστοποιημένο διαμεσολαβητή. Σε περίπτωση που για την επίλυση της διαφοράς χρειάζονται και άλλες συνεδρίες, τα μέρη υποχρεούνται να καλύψουν το σχετικό κόστος. Ένας πιστοποιημένος διαμεσολαβητής ή το Συμβούλιο Πιστοποιημένων Διαμεσολαβητών μπορεί να ενημερώσει τους ενδιαφερόμενους αν μπορούν να επωφεληθούν από τη σχετική ρύθμιση. Πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα αυτό διατίθενται στους ενδιαφερόμενους στα δικαστήρια και διαβιβάζονται στις δημοτικές αρχές, τις κοινωνικές υπηρεσίες, τα δικαστήρια οικογενειακών υποθέσεων κ.λπ.

Το πρόγραμμα έχει σκοπό να παράσχει βοήθεια σε 300 ζευγάρια και να επιτρέψει στους γονείς με παιδιά να επιλύσουν τις οικογενειακές τους διαφορές και διαφωνίες για τις οποίες έχουν ήδη ή δεν έχουν ακόμη προσφύγει στα δικαστήρια. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα έχει σκοπό να βοηθήσει τα ζευγάρια να διασώσουν τον γάμο τους ή τουλάχιστον να επιλύσουν τις διαφορές τους με τέτοιο τρόπο ώστε να διαφυλάξουν τον σεβασμό μεταξύ τους και εξασφαλίζει ότι οι γονείς θα διατηρήσουν την ικανότητα να επικοινωνούν μεταξύ τους, έτσι ώστε να συμφωνούν από κοινού για τα διάφορα θέματα που αφορούν την καθημερινή φροντίδα, τη διαπαιδαγώγηση και τις σπουδές του παιδιού.

Ο κατάλογος των πιστοποιημένων διαμεσολαβητών που συμμετέχουν στο έργο είναι διαθέσιμος στην εξής διεύθυνση: [http://sertificatmediatori.lv/](http://sertificatmediatori.lv)

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 03/12/2019

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Λιθουανία

Στη Λιθουανία, η διαμεσολάβηση σε αστικές διαφορές (συμπεριλαμβανομένων των οικογενειακών διαφορών) ρυθμίζεται από τον νόμο περί διαμεσολάβησης της Δημοκρατίας της Λιθουανίας (νέα έκδοση του εν λόγω νόμου τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2019). Ο νόμος περί διαμεσολάβησης εφαρμόζεται στην επίλυση εθνικών και διεθνών αστικών διαφορών και ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την οδηγία 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2008, για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Η διαμεσολάβηση αποτελεί διαδικασία για την επίλυση αστικών διαφορών, στο πλαίσιο της οποίας ένας ή περισσότεροι διαμεσολαβητές (αμερόληπτοι τρίτοι) βοηθούν τα μέρη να διευθετήσουν τις διαφορές τους με φιλικό διακανονισμό. Τα μέρη μπορούν να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση τόσο για διαφορές για τις οποίες δεν έχει κινηθεί ακόμη δικαστική διαδικασία (εξωδικαστική διαμεσολάβηση) όσο και για διαφορές που εκκρεμούν ήδη ενώπιον δικαστηρίου (δικαστική διαμεσολάβηση).

Για να υπάρξει προσφυγή σε διαμεσολάβηση απαιτείται έγγραφη συμφωνία των μερών της διαφοράς. Προσφυγή σε διαμεσολάβηση μπορεί να συμφωνηθεί μόνο για τα είδη διαφορών για τα οποία τα μέρη μπορούν, βάσει του νόμου, να συνάψουν σύμβαση διακανονισμού. Ο διαμεσολαβητής ορίζεται από κοινού από τα μέρη ή, κατόπιν αιτήματος των μερών, από την Υπηρεσία Κρατικά Εγγυημένης Νομικής Συνδρομής.

Από την 1η Ιανουαρίου 2019 και εφεξής, υπηρεσίες διαμεσολάβησης μπορούν να παρέχουν μόνο πρόσωπα που έχουν επιτύχει σε ειδική εξέταση (με λίγες εξαιρέσεις), πληρούν ορισμένες απαιτήσεις που καθορίζονται στον νόμο (εντιμότητα, πανεπιστημιακό πτυχίο, ολοκλήρωση προγράμματος εκπαίδευσης στη διαμεσολάβηση) και είναι εγγεγραμμένα στον κατάλογο διαμεσολαβητών της Δημοκρατίας της Λιθουανίας. Ο κατάλογος των διαμεσολαβητών δημοσιεύεται στον ιστότοπο της Υπηρεσίας Κρατικά Εγγυημένης Νομικής Συνδρομής (<http://vgtp.t.lv/>). Οι διαμεσολαβητές υποχρεούνται επίσης να τηρούν πρότυπα αμεροληψίας

και επαγγελματισμού. Ανάλογα με τη συμφωνία που έχει συναφθεί, οι διαμεσολαβητές μπορεί να παρέχουν τις υπηρεσίες τους έναντι αμοιβής ή δωρεάν. Τα μέρη και οι διαμεσολαβητές μπορούν να συμφωνήσουν τη μέθοδο και τη διαδικασία για την επίλυση της διαφοράς. Κάθε μέρος μπορεί να αποσυρθεί από τη διαμεσολάβηση χωρίς να υποχρεούται να αιτιολογήσει την απόφασή του.

Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι η έναρξη διαδικασίας διαμεσολάβησης επιφέρει αναστολή των προθεσμιών παραγραφής. Επομένως, ακόμη και αν η διαφορά δεν επιλυθεί με φιλικό διακανονισμό, τα μέρη διατηρούν τη δυνατότητα να ζητήσουν έννομη προστασία από το δικαστήριο. Αν τα μέρη καταφέρουν να καταλήξουν σε φιλικό διακανονισμό της διαφοράς τους με τη βοήθεια διαμεσολαβητή, συνάπτεται σύμβαση διακανονισμού. Η σύμβαση αυτή, μόλις εγκριθεί από το δικαστήριο με απλουστευμένη διαδικασία, καθίσταται εκτελεστή.

Ο νόμος κατοχυρώνει επίσης την αρχή της εμπιστευτικότητας ως μία από τις βασικές αρχές της διαμεσολάβησης. Αυτό σημαίνει ότι, πλην αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, τα μέρη, οι διαμεσολαβητές και οι διαχειριστές των υπηρεσιών διαμεσολάβησης υποχρεούνται να τηρούν απόρρητες όλες τις πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση, με την εξαίρεση των πληροφοριών που απαιτούνται για την έγκριση ή την εφαρμογή της σύμβασης διακανονισμού που συνήφθη κατά τη διαμεσολάβηση και των πληροφοριών των οποίων η μη δημοσιοποίηση θα αντέβαινε στο δημόσιο συμφέρον. Η διάταξη αυτή εξασφαλίζει ότι, με τις προαναφερθείσες εξαιρέσεις, κάθε πληροφορία που παρέχεται στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε βάρος του μέρους που την παρείχε.

Ο νόμος περί διαμεσολάβησης ρυθμίζει τις λεπτομέρειες της υποχρεωτικής και της δικαστικής διαμεσολάβησης, καθώς και την πειθαρχική ευθύνη των διαμεσολαβητών.

Από την 1η Ιανουαρίου 2020, η διαμεσολάβηση θα καταστεί υποχρεωτική στις οικογενειακές διαφορές. Η υποχρεωτική και η δικαστική διαμεσολάβηση χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό (υπηρεσίες έως 6 ωρών) στις περιπτώσεις που η επιλογή των διαμεσολαβητών πραγματοποιείται από την Υπηρεσία Κρατικά Εγγυημένης Νομικής Συνδρομής. Τα μέρη διατηρούν το δικαίωμα να επιλέξουν διαμεσολαβητή για την παροχή υπηρεσιών υποχρεωτικής διαμεσολάβησης από τον κατάλογο διαμεσολαβητών, αλλά στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να καταβάλουν τα ίδια το σχετικό κόστος.

Σύμφωνα με τον κώδικα πολιτικής δικονομίας, τα πρόσωπα που έχουν προσφύγει σε διαμεσολάβηση βαρύνονται με χαμηλότερα τέλη κατά την τυχόν μεταγενέστερη προσφυγή τους στο δικαστήριο.

Πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση και τη σχετική νομοθεσία διατίθενται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης (στα λιθουανικά).

<http://tm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/civiliniu-gincu-taikinamasis-tarpininkavimas-mediacija>

Πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης (στα αγγλικά):

<http://tm.lrv.lt/en/fields-of-activity/mediation>

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 10/04/2020

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Λουξεμβούργο

Ρυθμίσεις

Η οικογενειακή διαμεσολάβηση ρυθμίζεται από τον [νόμο της 24ης Φεβρουαρίου 2012 για τη διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις](#) και από τον [κανονισμό, της 25ης Ιουνίου 2012](#), για τον καθορισμό της διαδικασίας αναγνώρισης σχετικά με τα καθήκοντα του δικαστικού και οικογενειακού διαμεσολαβητή, το πρόγραμμα της ειδικής κατάρτισης διαμεσολάβησης και τη διεξαγωγή δωρεάν ενημερωτικής συνάντησης.

Το άρθρο 1251-1 παράγραφος 2 του νέου κώδικα πολιτικής δικονομίας ορίζει τους τομείς στους οποίους μπορεί το δικαστήριο να προτείνει στους διαδίκους τη διενέργεια «οικογενειακής διαμεσολάβησης». Πρόκειται για τους εξής τομείς:

- διαζύγιο, δικαστικός χωρισμός, χωρισμός για ζευγάρια που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, συμπεριλαμβανομένης της ρευστοποίησης και της διανομής των κοινών και των εξ αδιαιρέτου περιουσιακών στοιχείων.
- υποχρεώσεις διατροφής, συμβολής στα βάρη του γάμου, φροντίδας των τέκνων και άσκησης της γονικής μέριμνας.

Διαδικασία

Είναι δυνατόν να γίνει χρήση της συμβατικής διαμεσολάβησης ή της οικογενειακής δικαστικής διαμεσολάβησης. Η πρώτη μπορεί να κινηθεί μονομερώς και ανεξαρτήτως του θέματος, με την επιφύλαξη του 1251-22 παράγραφος 2 του νέου κώδικα πολιτικής δικονομίας, και εκτός οποιασδήποτε δικαστικής ή διαιτητικής διαδικασίας. Οι κανόνες για την οργάνωση της διαδικασίας διαμεσολάβησης καθορίζονται γραπτώς σε συμφωνία που υπογράφεται από τα μέρη και τον διαμεσολαβητή. Η συμβατική διαμεσολάβηση επιτρέπει στα μέρη να προσφύγουν είτε σε διαμεσολαβητή αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Δικαιοσύνης είτε σε μη αναγνωρισμένο διαμεσολαβητή.

Όταν το δικαστήριο επιλαμβάνεται διαφοράς που υπάγεται σε έναν από τους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 1251-1 παράγραφος 2 του νέου κώδικα πολιτικής δικονομίας, μπορεί να προτείνει στα μέρη να προσέλθουν σε οικογενειακή διαμεσολάβηση. Διατάσσει δωρεάν ενημερωτική συνάντηση με αναγνωρισμένο διαμεσολαβητή ή με διαμεσολαβητή που δεν χρειάζεται να είναι εγκεκριμένος από τις αρχές του Λουξεμβούργου, υπό την προϋπόθεση ότι εκπληρώνει απαιτήσεις ισοδύναμες ή ουσιαστικά συγκρίσιμες σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 1251-3 παράγραφος 1 εδάφιο 3 του νέου κώδικα πολιτικής δικονομίας. Οι επόμενες συνεδρίες κοστίζουν 57 ευρώ (το ποσό καθορίζεται με διάταγμα της κυβέρνησης). Το δικαστήριο καθορίζει τη διάρκεια της διαμεσολάβησης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Ωστόσο, η διάρκειά της μπορεί να παραταθεί με συμφωνία των μερών. Τα φυσικά πρόσωπα που δεν διαθέτουν επαρκή οικονομικά μέσα μπορούν να λάβουν χρηματοδοτική ενίσχυση για κάθε δικαστική οικογενειακή διαμεσολάβηση.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι συμφωνίες που επιτυγχάνονται ύστερα από διαμεσολάβηση έχουν την ίδια ισχύ με τις δικαστικές αποφάσεις. Οι εν λόγω συμφωνίες διαμεσολάβησης, είτε συνάπτονται στο εξωτερικό είτε σε εθνικό επίπεδο, είναι εκτελεστές στην Ευρωπαϊκή Ένωση σύμφωνα με την οδηγία 2008/52/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2008, για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Η έγκριση της συμφωνίας, εν όλω ή εν μέρει, από τον πρόεδρο του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου (tribunal d'arrondissement) της προσδίδει εκτελεστότητα. Όσον αφορά την οικογενειακή διαμεσολάβηση, το δικαστήριο ελέγχει αν η συμφωνία, πέρα από τη συμμόρφωσή της με τη δημόσια τάξη, αντιβαίνει στο συμφέρον των τέκνων, αν η διαφορά είναι δυνατόν να επιλυθεί με διαμεσολάβηση και αν ο διαμεσολαβητής ήταν αναγνωρισμένος για τον σκοπό αυτό από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

[Πίνακας των αναγνωρισμένων διαμεσολαβητών](#)

[Υπουργείο Δικαιοσύνης](#) (για γενικές πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις)

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 07/01/2020

Επισκεφθείτε τη σελίδα [Διαμεσολάβηση στα κράτη μέλη](#), καθώς περιέχει πληροφορίες σχετικά με τη διαθέσιμη διαμεσολάβηση σε οικογενειακά ζητήματα.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΑΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 11/12/2017

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Μάλτα

Νομοθεσία σχετικά με τη διαμεσολάβηση

Η ισχύουσα νομοθεσία στη Μάλτα είναι το «Chapter 474», δηλαδή ο νόμος περί [διαμεσολάβησης](#).

Τι είναι η διαμεσολάβηση;

Όταν ένα ζευγάρι βρίσκεται σε διαμάχη για κάποιο οικογενειακό θέμα, μπορεί να το βοηθήσει ένας διαμεσολαβητής ώστε να βρει έναν φιλικό διακανονισμό χωρίς προσφυγή στα δικαστήρια. Σύμφωνα με τη νομοθεσία της Μάλτας η διαμεσολάβηση αποτελεί υποχρεωτικό στάδιο, προτού το ζευγάρι κινήσει τη διαδικασία διάστασής του ενώπιον του Πρωτοδικείου (Τμήμα Οικογενειακών Υποθέσεων).

Ποιος είναι ο διαμεσολαβητής και ποιος είναι ο ρόλος του;

Ο διαμεσολαβητής ή η διαμεσολαβήτρια βοηθάει τα δύο μέρη να καταλήξουν σε φιλικό διακανονισμό. Είναι αμερόληπτο και ανεξάρτητο πρόσωπο που διορίζει το δικαστήριο. Σε ορισμένες περιπτώσεις τα μέρη επιλέγουν τον διαμεσολαβητή τα ίδια έναντι αμοιβής. Όλοι οι διαμεσολαβητές έχουν τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα για να ασκούν τα καθήκοντά τους. Οι περισσότεροι είναι και οικογενειακοί σύμβουλοι, κοινωνικοί λειτουργοί ή δικηγόροι.

Οι διαμεσολαβητές δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να διαβιβάσουν στοιχεία στο δικαστήριο σχετικά με το περιεχόμενο της διαμεσολάβησης, εάν τα μέρη κινήσουν στη συνέχεια δικαστική διαδικασία.

Ποιος μπορεί να ζητήσει διαμεσολάβηση;

Διαμεσολάβηση μπορεί να λάβει χώρα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- διάσταση ή διαζύγιο (σε περίπτωση διαζυγίου οι σύζυγοι πρέπει να ζουν χωριστά για τέσσερα έτη ή παραπάνω)
- παροχή διατροφής από τον/τη σύζυγο
- ρύθμιση θεμάτων σχετικά με τέκνα που γεννήθηκαν εκτός γάμου, όπως η φροντίδα και η κηδεμονία των τέκνων, τα δικαιώματα επικοινωνίας και η διατροφή
- τροποποίηση της σύμβασης διάστασης ή διαζυγίου

- τροποποίηση της σύμβασης σχετικά με τη φροντίδα και την κηδεμονία των τέκνων, τα δικαιώματα επικοινωνίας ή τη διατροφή.

Δεν είναι ανάγκη να είναι κάποιος σε έγγαμη κατάσταση για να ζητήσει τη διενέργεια διαμεσολάβησης.

Πώς κινείται η διαδικασία διαμεσολάβησης και σε τι συνίσταται;

Για να κάνει χρήση διαμεσολάβησης το ενδιαφερόμενο μέρος πρέπει να απευθύνει επιστολή στη γραμματεία του δικαστηρίου ζητώντας την άδεια να κινήσει τη σχετική διαδικασία. Η επιστολή πρέπει να περιέχει τα ονόματα και τις διευθύνσεις και των δύο μερών και τουλάχιστον τον αριθμό ταυτότητας του προσώπου που υποβάλλει την επιστολή. Η επιστολή δεν χρειάζεται την υπογραφή δικηγόρου για να είναι έγκυρη. Η επιστολή πρωτοκολλείται δωρεάν στο Δικαστήριο Οικογενειακών Υποθέσεων.

Η διαμεσολάβηση μπορεί επίσης να κινηθεί με σημείωμα, αλλά η διαδικασία αυτή χρησιμοποιείται όταν τα δύο εμπλεκόμενα μέρη συμφωνούν ήδη στα περισσότερα νομικά ζητήματα. Το σημείωμα περιέχει τα ίδια στοιχεία με την επιστολή, με τη διαφορά ότι τα μέρη πρέπει να επισυνάψουν σύμβαση που καταρτίζουν οι δικηγόροι τους ή συμβολαιογράφος. Το σημείωμα πρέπει να υπογράφεται και από τα δύο μέρη και τον συμβολαιογράφο τους ή από τους δύο δικηγόρους τους και τον συμβολαιογράφο τους.

Σε συνέχεια της επιστολής διορίζεται διαμεσολαβητής από κατάλογο που καταρτίζει το δικαστήριο. Τα μέρη που συμφωνούν μπορούν επίσης να αποταθούν από μόνα τους σε έναν διαμεσολαβητή. Ο διαμεσολαβητής καλεί τα μέρη με ταχυδρομική επιστολή να παραστούν στο δικαστήριο σε συγκεκριμένη ημερομηνία. Οι συναντήσεις μεταξύ των μερών και του διαμεσολαβητή λαμβάνουν χώρα σε κλειστή αίθουσα και, εάν το επιθυμούν τα μέρη, παρευρίσκονται και οι δικηγόροι τους. Κατά τη διαμεσολάβηση δεν είναι απαραίτητο να παρίστανται οι δικηγόροι.

Ο διαμεσολαβητής ενθαρρύνει τα μέρη να συμφιλιωθούν. Εάν κρίνει ότι υπάρχουν ελπίδες να διασωθεί ο γάμος ή η σχέση του ζευγαριού, μπορεί να ζητήσει την επέμβαση οικογενειακού συμβούλου και να αναστείλει τη διαμεσολάβηση. Εάν τα μέρη κρίνουν ότι ο γάμος ή η σχέση τους δεν λειτουργεί πλέον, ο διαμεσολαβητής τους βοηθά να καταλήξουν σε κοινή συμφωνία σχετικά με τα τέκνα και τα περιουσιακά τους αγαθά.

Εάν τα μέρη καταφέρουν να καταλήξουν σε συμφωνία, ο διαμεσολαβητής συντάσσει και αναγιγνώσκει σύμβαση και, εάν τα μέρη είναι ικανοποιημένα με το περιεχόμενό της, την υποβάλλει επίσης για πρωτοκόλληση ώστε να κοινοποιηθεί στο δικαστήριο. Εάν το δικαστήριο εγκρίνει τη σύμβαση, τα μέρη μπορούν στη συνέχεια να μεταβούν σε συμβολαιογράφο, ο οποίος θα την δημοσιεύσει και επισημοποιήσει.

Εάν τα μέρη δεν καταλήξουν σε συμφωνία, η διαμεσολάβηση ολοκληρώνεται και τα μέρη λαμβάνουν την άδεια να προχωρήσουν δικαστικά. Τα μέρη υποχρεούνται να κινήσουν τη διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου (Τμήμα Οικογενειακών Υποθέσεων) εντός δύο μηνών από τη λήξη της διαμεσολάβησης. Σε περίπτωση που δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία, το ζευγάρι υποχρεούται να πραγματοποιήσει νέα διαμεσολάβηση.

Τι συμβαίνει σε περίπτωση που ένα από τα μέρη μένει στο εξωτερικό;

Μια διαμάχη έχει διασυνοριακό χαρακτήρα, όταν η μόνιμη ή η συνήθης κατοικία τουλάχιστον ενός από τα μέρη είναι στη Μάλτα, ενώ του άλλου μέρους σε ένα άλλο κράτος μέλος την ημέρα κατά την οποία:

- τα μέρη συμφωνήσουν να προσφύγουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης, αφότου ανέκυψε η διαφορά·
- διετάχθη η διαμεσολάβηση από το δικαστήριο·
- ανακύψει υποχρέωση διαμεσολάβησης δυνάμει του εθνικού δικαίου ή,
- σε περιπτώσεις που το δικαστήριο έχει εκδώσει διαταγή ή εντολή, από την ημερομηνία της εν λόγω διαταγής ή εντολής.

Στην περίπτωση αυτή, το πρόσωπο που έχει τη μόνιμη ή τη συνήθη κατοικία του στην αλλοδαπή μεταβαίνει στη Μάλτα ή εξουσιοδοτεί δικηγόρο στη Μάλτα να το εκπροσωπήσει και στη συνέχεια μεταβαίνει στη Μάλτα για να υπογράψει τη σύμβαση διάστασης. Ωστόσο, εάν το πρόσωπο που έχει τη μόνιμη ή τη συνήθη κατοικία του στη Μάλτα δεν γνωρίζει πού διαμένει το άλλο μέρος (για παράδειγμα, επειδή έχει φύγει από τη Μάλτα ή έχει εγκαταλείψει το άλλο μέρος), τότε συντάσσει επιστολή ζητώντας να κινηθεί διαμεσολάβηση στην οποία βεβαιώνει ενόρκως το εν λόγω γεγονός. Η επιστολή διεκπεραιώνεται αμέσως και το εν λόγω πρόσωπο προσφεύγει στη δικαιοσύνη κατά δικαστικού συμπαραστάτη του απουσιάζοντος μέρους, τον οποίο διορίζει το δικαστήριο.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν

έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 11/01/2018

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Κάτω Χώρες

Στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης, τα μέρη επιλύουν τις διαφορές τους από κοινού υπό την καθοδήγηση ενός ανεξάρτητου διαμεσολαβητή. Η διαμεσολάβηση εφαρμόζεται κυρίως στο πλαίσιο του αστικού δικαίου και του δημοσίου δικαίου. Αυτή η μορφή εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών έχει πολλά πλεονεκτήματα. Συχνά μια διαφορά επιλύεται πιο γρήγορα απ' ό,τι αν παραπεμφθεί σε δικαστήριο. Επιπλέον, η διαμεσολάβηση σε πολλές περιπτώσεις είναι φθηνότερη. Επίσης, η διαμεσολάβηση συμβάλλει στη διατήρηση της σχέσης μεταξύ των μερών. Τα μέρη αναζητούν λύση σε εθελοντική βάση.

Ομοσπονδία διαμεσολαβητών των Κάτω Χωρών (Mediatorsfederatie Nederland)

Στις Κάτω Χώρες υπάρχουν διάφορα μητρώα διαμεσολαβητών. Η [ομοσπονδία διαμεσολαβητών των Κάτω Χωρών \(Mediatorsfederatie Nederland\)](#) (MfN) τηρεί το [μητρώο διαμεσολαβητών \(Register van Mediators\)](#) (πρώην μητρώο NMI). Η MfN είναι η ομοσπονδία στην οποία εκπροσωπούνται οι μεγαλύτερες ενώσεις διαμεσολαβητών των Κάτω Χωρών. Στο μητρώο της MfN περιλαμβάνονται ορισμένοι διαμεσολαβητές οι οποίοι πληρούν προσεκτικά ελεγμένα ποιοτικά κριτήρια. Η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών χρησιμοποιεί τα πρότυπα της MfN ως βάση για το μητρώο των διαμεσολαβητών που εργάζονται στο Συμβούλιο Δικαστικής Αρωγής ([μητρώο του Συμβουλίου Δικαστικής Αρωγής - Raad voor Rechtsbijstand](#)). Στον δικτυακό τόπο της MfN θα βρείτε επίσης ανεξάρτητες πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση και τους διαμεσολαβητές στις Κάτω Χώρες.

Διεθνές μητρώο ADR

Επιπλέον, υπάρχει επίσης το [διεθνές μητρώο ADR \(ADR International Register\)](#). Ο δικτυακός τόπος αυτού του μητρώου επιτρέπει την αναζήτηση διαμεσολαβητών και ταυτόχρονα διαθέτει πληροφορίες για θέματα σχετικά με τη διαμεσολάβηση.

Πληροφορίες για τη διαμεσολάβηση

Στις Κάτω Χώρες υπάρχει επίσης η πρωτοβουλία «[διαμεσολάβηση εκτός του δικαστικού συστήματος \(Mediation naast rechtspraak\)](#)» Αυτή η πρωτοβουλία σημαίνει ότι το πρωτοδικείο ή το εφετείο που έχει επιληφθεί μιας υπόθεσης προτείνει στους διαδίκους την επιλογή της διαμεσολάβησης. Επιπλέον, το εφετείο μπορεί να προτείνει στους διαδίκους να καταφύγουν σε υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης γονέων, στο πλαίσιο της οποίας μπορεί επίσης να επιτευχθεί λύση μέσω διαμεσολάβησης.

Άλλα όργανα τα οποία παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση είναι το [Het Juridisch Loket](#) (κέντρο παροχής νομικών πληροφοριών) και το [Raad voor Rechtsbijstand](#) (συμβούλιο δικαστικής αρωγής).

Σε ορισμένες περιπτώσεις είναι δυνατή η (μερική) επιστροφή των εξόδων διαμεσολάβησης. Περισσότερες πληροφορίες για την επιδοτούμενη διαμεσολάβηση διατίθενται [εδώ](#).

Σχετικοί σύνδεσμοι

- [Ομοσπονδία διαμεσολαβητών των Κάτω Χωρών \(Mediatorsfederatie Nederland\)](#)
- [Διεθνές μητρώο ADR \(ADR International Register\)](#)
- [Δικαιοσύνη - διαμεσολάβηση εκτός του δικαστικού συστήματος \(De Rechtspraak over mediation naast rechtspraak\)](#)
- [Κέντρο παροχής νομικών πληροφοριών \(Het Juridisch Loket\)](#)
- [Δικαστική αρωγή \(Rechtsbijstand\)](#)
- [Συμβούλιο δικαστικής αρωγής \(Raad voor Rechtsbijstand\)](#)

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 27/05/2020

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Αυστρία

Στο πλαίσιο της αυστριακής διαδικασίας εκδίκασης οικογενειακών διαφορών, το δικαστήριο οφείλει να προάγει την εξεύρεση κοινά αποδεκτών λύσεων. Προς τον σκοπό αυτόν, δύναται να ορίζει πρώτη συζήτηση της υπόθεσης με θέμα τη διαμεσολάβηση ή να συνιστά την προσφυγή σε διαμεσολάβηση [άρθρο 107 παράγραφος 3 σημείο 2 του νόμου περί εκούσιας δικαιοδοσίας (Außerstreitgesetz)]. Τα ζεύγη διαμεσολαβητών διαφορετικών εθνικοτήτων ανταποκρίνονται στην έννοια της οικογενειακής διαμεσολάβησης στην Αυστρία, πλην όμως πρέπει να συγκροτούνται σε ad hoc βάση (με τη βοήθεια του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Δικαιοσύνης ως κεντρικής αρχής και ιδιωτικών οργανισμών διαμεσολάβησης).

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 16/10/2019

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Πολωνία

Διαδικασίες διαμεσολάβησης σε υποθέσεις οικογενειακού δικαίου, διαζυγίου και χωρισμού

Η **διαμεσολάβηση** είναι μια οικειοθελής και εμπιστευτική μορφή επίλυσης διαφορών, στο πλαίσιο της οποίας τα μέρη μιας διένεξης ή διαφοράς επιχειρούν από μόνα τους να καταλήξουν σε συμφωνία με τη συνδρομή ενός ουδέτερου και αμερόληπτου διαμεσολαβητή. Τα ζητήματα που θα εξεταστούν κατά τη διάρκεια της διαμεσολάβησης καθορίζονται από τους συμμετέχοντες. Τα θέματα στα οποία μπορεί να επιτευχθεί συμφωνία αφορούν, ενδεικτικά, τη συμφιλίωση των συζύγων, τον καθορισμό των όρων χωρισμού, τις μορφές άσκησης γονικής επιμέλειας, τις επαφές με τα παιδιά, την κάλυψη των οικογενειακών αναγκών, την παροχή διατροφών, καθώς και θέματα σχετικά με την περιουσία και τη στέγη. Η διαμεσολάβηση μπορεί επίσης να συμβάλει στη διευθέτηση θεμάτων όπως η έκδοση διαβατηρίου, η επιλογή της εκπαίδευσης που θα έχει το παιδί, οι επαφές με τα μέλη της ευρύτερης οικογένειας και/ή η διαχείριση της περιουσίας του παιδιού.

Τα πλεονεκτήματα της διαμεσολάβησης

• Η **διαμεσολάβηση** συμβάλλει στον κατευνασμό των αρνητικών συναισθημάτων και στην κατανόηση των αναγκών τόσο του ίδιου του προσώπου όσο και του άλλου μέρους, κάτι που μειώνει την ψυχολογική πίεση που ασκείται λόγω της διένεξης.

Πώς παραπέμπεται ένα θέμα στη διαμεσολάβηση;

• Η **διαμεσολάβηση** μπορεί να διενεργηθεί προτού η υπόθεση εξεταστεί ενώπιον δικαστηρίου ή αφού θα έχουν ξεκινήσει οι δικαστικές διαδικασίες, με βάση την απόφαση του δικαστηρίου.

• Σε κάθε περίπτωση, η **διαμεσολάβηση** υπόκειται στη συμφωνία των μερών.

• Κάθε διάδικος μπορεί να υποβάλει αίτηση διαμεσολάβησης σε οποιοδήποτε στάδιο των δικαστικών διαδικασιών.

Ποιος αποφασίζει τον ορισμό του διαμεσολαβητή;

• Ο διαμεσολαβητής επιλέγεται από κοινού από τους διαδίκους ή ορίζεται από το δικαστήριο προτεραιότητα δίνεται στα πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα στο κατάλογο των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών.

Πόσο μπορεί να διαρκέσει η διαμεσολάβηση;

• Η διαδικασία διαμεσολάβησης που έχει κινηθεί κατόπιν δικαστικής απόφασης δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 3 μήνες, αλλά μπορεί να παραταθεί κατόπιν κοινού αιτήματος ή για οποιονδήποτε άλλο βάσιμο λόγο, αν αυτό διευκολύνει τη διευθέτηση της διαφοράς.

Ποια είναι τα στάδια της διαδικασίας διαμεσολάβησης;

• Ο διαμεσολαβητής, μόλις λάβει τη δικαστική απόφαση, επικοινωνεί με τους διαδίκους προκειμένου να καθορίσει την ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της διαμεσολάβησης.

• Ο διαμεσολαβητής εξηγεί τους κανόνες και τα στάδια της διαδικασίας διαμεσολάβησης, και ρωτά τους διαδίκους αν αποδέχονται τη διαμεσολάβηση.

• Η διαμεσολάβηση συνιστά συζήτηση μεταξύ των διαδίκων παρουσία ενός διαμεσολαβητή. Μπορεί επίσης να διεξαχθεί διαμεσολάβηση μεταξύ του διαμεσολαβητή και ενός μόνο εκ των διαδίκων.

• Οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν να συμμετάσχουν στη διαμεσολάβηση.

• Η διαμεσολάβηση έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα. Ο διαμεσολαβητής δεν πρέπει να αποκαλύψει στοιχεία της διαμεσολάβησης σε τρίτους. Τα πρακτικά της διαμεσολάβησης δεν περιλαμβάνουν κρίσεις ή θέσεις των διαδίκων.

• Ο διαμεσολαβητής δεν μπορεί να ενεργήσει ως μάρτυρας όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά των οποίων λαμβάνει γνώση στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης, εκτός αν οι διάδικοι τον απαλλάξουν από την υποχρέωση τήρησης του απορρήτου.

Ποια μπορεί να είναι η κατάληξη της διαμεσολάβησης;

• Η διαμεσολάβηση μπορεί να καταλήξει σε αμοιβαία αποδεκτό συμβιβασμό, που υπογράφεται από τους διαδίκους.

• Σε υποθέσεις διαζυγίου ή χωρισμού, η διαμεσολάβηση μπορεί να καταλήξει στη συμφιλίωση και/ή τη συμφωνία μεταξύ των συζύγων, ή στη διαμόρφωση κοινών νομικών θέσεων. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν τη βάση επί της οποίας το δικαστήριο θα επιλύσει το ζήτημα.

• Ο διαμεσολαβητής κοινοποιεί αντίγραφο των πρακτικών στους διαδίκους.

• Ο διαμεσολαβητής υποβάλλει τα πρακτικά, και την τυχόν συμφωνία, στο δικαστήριο.

• Η συμφωνία που προκύπτει από διαμεσολάβηση και έχει εγκριθεί από το δικαστήριο έχει τη νομική εγκυρότητα δικαστικού συμβιβασμού και περατώνει τις διαδικασίες.

• Το δικαστήριο αρνείται να εγκρίνει τον συμβιβασμό, αν αυτός αντίκειται στη νομοθεσία ή στα χρηστά ήθη, αποσκοπεί στην καταστρατήγηση της νομοθεσίας, προκαλεί σύγχυση ή περιέχει αντιφάσεις.

• Εάν ένας συμβιβασμός που έχει κηρυχθεί εκτελεστός παραμένει ανεκτέλεστος, μπορεί να παραπεμφθεί σε δικαστικό επιμελητή ο οποίος ορίζεται από το δικαστήριο.

• Εάν δεν επιτευχθεί συμβιβασμός, τα μέρη μπορούν να κινήσουν δικαστική διαδικασία.

Ποιο είναι το κόστος της διαμεσολάβησης;

- Τα έξοδα που συνεπάγεται η διαμεσολάβηση βαρύνουν τους διαδίκους. Κάθε διάδικος καταβάλλει τα μισά, εκτός αν οι διάδικοι συμφωνήσουν διαφορετικά.
- Ένας διάδικος μπορεί να ζητήσει να εξαιρεθεί από τα έξοδα της διαμεσολάβησης.
- Ανεξάρτητα από την έκβαση της υπόθεσης, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει έναν διάδικο να καταβάλει τα έξοδα που προκύπτουν από μια εξόφθαλμα αδικαιολόγητη άρνηση συμμετοχής στη διαμεσολάβηση.
- **Εάν ο συμβιβασμός επιτευχθεί πριν από την έναρξη της ακροαματικής διαδικασίας ενώπιον του δικαστηρίου, επιδικάζεται στον διάδικο το 100 % των δικαστικών εξόδων.**
- **Εάν ο συμβιβασμός επιτευχθεί ενώπιον του διαμεσολαβητή σε μεταγενέστερη χρονική στιγμή της διαδικασίας (μετά την έναρξη της ακροαματικής διαδικασίας), επιδικάζεται το 75 % των δικαστικών εξόδων.**
- Στις υποθέσεις διαζυγίου ή χωρισμού, εάν οι διάδικοι καταλήξουν σε συμφιλίωση ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου και αποσύρουν την προσφυγή, επιστρέφεται το 100 % των δικαστικών εξόδων τα οποία καταβάλλονται κατά την προσφυγή στη δικαιοσύνη. Εάν οι διάδικοι συμφιλιωθούν πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, επιστρέφεται το 50 % των δικαστικών εξόδων για την άσκηση έφεσης.
- Σε περίπτωση εξωδικαστικής διαμεσολάβησης, η μοιβή του διαμεσολαβητή ορίζεται από το κέντρο διαμεσολάβησης ή συμφωνείται από τα μέρη μαζί με τον διαμεσολαβητή πριν από την έναρξη της διαμεσολάβησης.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 13/07/2020

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Πορτογαλία

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [pt](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Αρχή του εκούσιου χαρακτήρα και της έγκρισης της συμφωνίας

Στην Πορτογαλία ισχύει η αρχή του εκούσιου χαρακτήρα της διαμεσολάβησης. Τα μέρη μιας οικογενειακής διαφοράς σχετικής με τα τέκνα ή τους συζύγους μπορούν, κατόπιν συμφωνίας, να αναζητήσουν δημόσια ή ιδιωτική οικογενειακή διαμεσολάβηση. Επίσης, το δικαστήριο μπορεί να παραπέμψει τα μέρη σε διαμεσολάβηση, αλλά δεν μπορεί να την επιβάλει αν τα μέρη δεν συμφωνούν ή αντιτίθενται. Η προσφυγή σε οικογενειακή διαμεσολάβηση μπορεί να λάβει χώρα πριν να ασκηθεί αγωγή στο δικαστήριο ή στην υπηρεσία ληξιαρχείου (Conservatória do Registo Civil) ή αφότου η αγωγή ήδη εκκρεμεί. **Σε κάθε περίπτωση, συμφωνίες που σχετίζονται με οικογενειακές διαφορές πρέπει να λάβουν έγκριση για να καταστούν εκτελεστές.** Σε περίπτωση που τα μέρη έχουν πληρεξούσιο, αυτός μπορεί να παραστεί –και στην πράξη παρίσταται κάποιες φορές– σε συνεδρίες διαμεσολάβησης. Ο νόμος 29/2013 της 19/4 καθορίζει τις γενικές αρχές που ισχύουν για τη διαμεσολάβηση.

Διαμεσολάβηση στα δικαστήρια

Αν τα μέρη προσφύγουν σε **οικογενειακή διαμεσολάβηση πριν να ασκήσουν αγωγή**, σε περίπτωση που καταλήξουν σε συμφωνία, οφείλουν να **ζητήσουν από την υπηρεσία ληξιαρχείου της επιλογής τους την έγκριση** της εν λόγω συμφωνίας. Στην περίπτωση αυτή, η συμφωνία μπορεί να καλύπτει τόσο θέματα που αφορούν τους συζύγους (π.χ. διαζύγιο, διατροφή μεταξύ συζύγων, συζυγική εστία, χρήση επωνύμου του πρώην συζύγου) όσο και θέματα που σχετίζονται με τα τέκνα (π.χ. συμφωνία όσον αφορά τη γονική μέριμνα η οποία επισυνάπτεται σε συμφωνία διαζυγίου ή συμφωνία όσον αφορά τη διατροφή ενήλικων τέκνων). Πριν από την έγκριση από τον ληξίαρχο, η Εισαγγελία (Ministério Público) διατυπώνει γνώμη περί της συμφωνίας στον βαθμό που αυτή αφορά τη γονική μέριμνα ανήλικων τέκνων.

Σε περίπτωση που η οικογενειακή διαμεσολάβηση λαμβάνει χώρα πριν να ασκηθεί αγωγή και **προορίζεται αποκλειστικά να ρυθμίσει μέσω συμφωνίας τη γονική μέριμνα όσον αφορά ανήλικα τέκνα** (χωρίς να συνοδεύεται από συμφωνία διαζυγίου ή δικαστικού χωρισμού), τα μέρη πρέπει να ζητήσουν την έγκριση της εν λόγω συμφωνίας από το αρμόδιο δικαστήριο.

Στην περίπτωση που η **οικογενειακή διαμεσολάβηση λαμβάνει χώρα ενώ εκκρεμεί αγωγή ενώπιον δικαστηρίου**, πραγματοποιείται με τον εξής τρόπο:

- Στις αγωγές που αφορούν διαφορές γονικής μέριμνας (π.χ. επιμέλεια, επισκέψεις, υποχρεώσεις διατροφής σε ανήλικα τέκνα), υπάρχει μια φάση εξειδικευμένης τεχνικής ακρόασης και διαμεσολάβησης. Σε περίπτωση που τα μέρη δεν καταλήξουν σε συμφωνία στη διάσκεψη στην οποία καλούνται από τον δικαστή, ο δικαστής αναστέλλει τη διάσκεψη για περίοδο που κυμαίνεται από 2 έως 3 μήνες και παραπέμπει τα μέρη σε έναν από τους ακόλουθους εναλλακτικούς μηχανισμούς: διαμεσολάβηση, εφόσον υπάρχει συναίνεση μεταξύ των μερών ή τα μέρη το ζητούν ή εξειδικευμένη τεχνική ακρόαση, η οποία διενεργείται από τις υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης του δικαστηρίου. Κατά τη λήξη του διαστήματος αναστολής της διάσκεψης, η διάσκεψη συνεχίζεται και, στην περίπτωση που έχει επιτευχθεί συμφωνία με έναν από τους προαναφερόμενους τρόπους, ο δικαστής την αξιολογεί και την εγκρίνει. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει συμφωνία, η υπόθεση συνεχίζεται με την ένδικη φάση.
- Σε όλες τις αστικές αγωγές εν γένει, περιλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τους συζύγους (π.χ. διαζύγιο και δικαστικός χωρισμός, διατροφή μεταξύ συζύγων και πρώην συζύγων, απόδοση της συζυγικής στέγης, όταν δεν υπάρχει αρχική συμφωνία), το άρθρο 273 του κώδικα πολιτικής δικονομίας προβλέπει δυνατότητα για το δικαστήριο αναστολής της διαδικασίας και παραπομπής της διαφοράς σε διαμεσολάβηση, εκτός αν αντιτίθεται κάποιο από τα μέρη.
- Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 272 παράγραφος 4 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, τα μέρη μπορούν επίσης να ζητήσουν με συμφωνία τους την αναστολή της διαδικασίας για τρεις μήνες και, σ' αυτό το χρονικό διάστημα, να καταφύγουν σε διαμεσολάβηση με δική τους πρωτοβουλία.

Σε περίπτωση που επιτευχθεί συμφωνία με διαμεσολάβηση ενώ εκκρεμεί αγωγή στις προαναφερόμενες διαδικασίες, τα μέρη οφείλουν να **ζητήσουν από το δικαστήριο την έγκρισή της**.

Οι αγωγές που αφορούν οικογενειακές διαφορές που ανήκουν στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών ληξιαρχείου απαιτούν προσυμφωνία από τα μέρη γιατί, σε αντίθετη περίπτωση, εμπíπτον στο πεδίο αρμοδιότητας των δικαστηρίων. Ως εκ τούτου, σε αυτές τις περιπτώσεις, η προσφυγή σε διαμεσολάβηση με πρωτοβουλία των μερών μπορεί να αποβεί χρήσιμη πριν από την κίνηση της διαδικασίας. Μετά την κίνηση της διαδικασίας στο ληξιαρχείο, το άρθρο 14 παράγραφος 3 του νομοθετικού διατάγματος 272/2001 της 13/1 προβλέπει ότι ο ληξίαρχος οφείλει να ενημερώσει τους συζύγους που επιθυμούν διαζύγιο για την ύπαρξη των υπηρεσιών διαμεσολάβησης. Αυτή η νομοθετική διάταξη επιτρέπει στα μέρη, ενώ εκκρεμεί η διαδικασία συναινετικού διαζυγίου στο ληξιαρχείο, να καταφεύγουν στη διαμεσολάβηση για να επιτύχουν τη συμφιλίωση των συζύγων ή για να επανεξετάσουν τη συμφωνία που αφορά τη γονική μέριμνα, η οποία επισυνάπτεται στη συμφωνία διαζυγίου, όταν υπάρχει σχετική πρόταση της Εισαγγελίας.

Επιλογή του δημόσιου ή ιδιωτικού διαμεσολαβητή, διάρκεια και κόστος της διαμεσολάβησης

Κατά κανόνα, η οικογενειακή διαμεσολάβηση έχει **μέγιστη διάρκεια τρεις μήνες**, βάσει της αρχής που προβλέπεται στο άρθρο 272 παράγραφος 4 του κώδικα πολιτικής δικονομίας. Μόνο σε εξαιρετικές και δεόντως τεκμηριωμένες περιπτώσεις μπορεί η διαμεσολάβηση να υπερβεί το εν λόγω χρονικό διάστημα.

Αν τα μέρη καταφύγουν σε **ιδιωτική διαμεσολάβηση**, θα πρέπει να καταβάλουν την αμοιβή του διαμεσολαβητή. Η εν λόγω αμοιβή, οι κανόνες και το χρονοδιάγραμμα της διαμεσολάβησης καθορίζονται στο πρωτόκολλο της διαμεσολάβησης που υπογράφεται από τα μέρη και τον διαμεσολαβητή στην αρχή της διαμεσολάβησης. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης τηρεί [ε³ κατάλογο](#) δημόσιων και ιδιωτικών διαμεσολαβητών, τον οποίο μπορούν να συμβουλευόνται τα μέρη προκειμένου να επιλέξουν ιδιωτικό διαμεσολαβητή.

Για να καταφύγουν σε **δημόσια διαμεσολάβηση**, τα μέρη οφείλουν να επικοινωνήσουν με την υπηρεσία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών (Gabinete de Resolução Alternativa de Conflitos), της Γενικής Διεύθυνσης Πολιτικής Δικαιοσύνης, και να ζητήσουν τον προγραμματισμό συνεδρίας προδιαμεσολάβησης. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω τηλεφώνου, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή

ηλεκτρονικού εντύπου που συμπληρώνεται σε απευθείας σύνδεση. Στη συνεδρία δημόσιας προδιαμεσολάβησης υπογράφεται πρωτόκολλο διαμεσολάβησης ανάμεσα στα μέρη και τον διαμεσολαβητή. Καθορίζεται η διάρκεια, προγραμματίζονται οι συνεδρίες και επεξηγούνται οι διαδικαστικοί κανόνες.

Το κόστος της δημόσιας οικογενειακής διαμεσολάβησης είναι 50 ευρώ για έκαστο μέρος, ανεξάρτητα από τον αριθμό των προγραμματισμένων συνεδριών. Αυτό το τέλος των 50 ευρώ καταβάλλεται από έκαστο μέρος στην αρχή της δημόσιας διαμεσολάβησης. Οι αμοιβές των διαμεσολαβητών του δημόσιου συστήματος δεν επιβαρύνουν τα μέρη. Καταβάλλονται από τη Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Δικαιοσύνης σύμφωνα με κλίμακα καθορισμένη διά νόμου.

Οι συνεδρίες δημόσιας διαμεσολάβησης μπορούν να λαμβάνουν χώρα στις εγκαταστάσεις της Γενικής Διεύθυνσης Πολιτικής Δικαιοσύνης ή σε διαθέσιμες εγκαταστάσεις στον δήμο κατοικίας των μερών.

Στη δημόσια διαμεσολάβηση, τα μέρη μπορούν να επιλέξουν διαμεσολαβητή μεταξύ εκείνων που έχουν επιλεγεί από το δημόσιο σύστημα. Σε περίπτωση που δεν επιλέξουν, η υπηρεσία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών της Γενικής Διεύθυνσης Πολιτικής Δικαιοσύνης διορίζει έναν από τους διαμεσολαβητές που περιλαμβάνονται στον κατάλογο δημόσιων διαμεσολαβητών, με διαδοχική σειρά και λαμβάνοντας υπόψη την εγγύητά του στην περιοχή κατοικίας των μερών. Κατά κανόνα, ο εν λόγω διορισμός γίνεται ηλεκτρονικά.

Σε περίπτωση που τα μέρη δικαιούνται **νομική συνδρομή (ευεργέτημα πενίας)**, η εν λόγω συνδρομή μπορεί να καλύψει το κόστος της διαμεσολάβησης.

Διασυνοριακή διαμεσολάβηση και συν-διαμεσολάβηση

Σε περίπτωση διαπίστωσης της ύπαρξης **διασυνοριακής διαφοράς**, χωρίς δυνατότητα ταυτόχρονης φυσικής παρουσίας των μερών στις συνεδρίες, είναι δυνατή η καταφυγή σε συστήματα βιντεοδιάσκεψης, ώστε να καταστεί εφικτή η διαμεσολάβηση.

Στην Πορτογαλία, οι **διαμεσολαβητές άλλων κρατών μελών** μπορούν όχι μόνο να εγγραφούν στον κατάλογο οικογενειακών διαμεσολαβητών που τηρείται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης (ο οποίος περιλαμβάνει δημόσιους και ιδιωτικούς διαμεσολαβητές), αλλά και να επιλεγούν για τον κατάλογο των δημόσιων οικογενειακών διαμεσολαβητών (μέσω δημόσιου διαγωνισμού). Και στις δύο περιπτώσεις, η επιλογή γίνεται με τους ίδιους όρους με εκείνους που ισχύουν για τους εθνικούς διαμεσολαβητές.

Στην Πορτογαλία **επιτρέπεται η συν-διαμεσολάβηση** τόσο στο δημόσιο όσο και στο ιδιωτικό σύστημα διαμεσολάβησης. Η συν-διαμεσολάβηση μπορεί να λάβει χώρα με επιλογή των μερών ή κατόπιν υπόδειξης του διαμεσολαβητή, αν ο τελευταίος θεωρεί ότι αυτή είναι η καλύτερη προσέγγιση για την υπόθεση.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι

Στην ιστοσελίδα της [Γενικής Διεύθυνσης Πολιτικής Δικαιοσύνης](#) υπάρχουν: ο σύνδεσμος για την εθνική νομοθεσία περί διαμεσολάβησης ο σύνδεσμος για πρόσβαση στον κατάλογο δημόσιων και ιδιωτικών οικογενειακών διαμεσολαβητών ο σύνδεσμος για πρόσβαση σε πληροφορίες περί της οικογενειακής διαμεσολάβησης και της διαμεσολάβησης γενικά.

Οι αιτήσεις για δημόσια διαμεσολάβηση μπορούν να υποβάλλονται τηλεφωνικά στον αριθμό +351 808 26 2000, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση smf@gral.mj.pt ή μέσω του ηλεκτρονικού εντύπου στον διαδικτυακό τόπο <http://smf.mj.pt>.

Τελική σημείωση

Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν ενημερωτικό δελτίο είναι γενικού χαρακτήρα, δεν είναι εξαντλητικές και δεν δεσμεύουν το σημείο επαφής, το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, τα δικαστήρια ή οποιαδήποτε άλλα πρόσωπα. Πρέπει να συμβουλευέστε την ισχύουσα σε κάθε στιγμή νομοθεσία.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 08/07/2020

Ο νόμος αριθ. 192/2006 ρυθμίζει τη διαμεσολάβηση και την οργάνωση του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή και περιέχει γενικές διατάξεις διατάξεις που αφορούν το επάγγελμα του διαμεσολαβητή (την απόκτηση, αναστολή και απώλεια της ιδιότητας του διαμεσολαβητή) το συμβούλιο διαμεσολάβησης την οργάνωση και την άσκηση των διαμεσολαβητικών δραστηριοτήτων τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του διαμεσολαβητή την ευθύνη του διαμεσολαβητή τη διαδικασία διαμεσολάβησης (τη διαδικασία που προηγείται της σύναψης της σύμβασης διαμεσολάβησης τη σύμβαση διαμεσολάβησης τη διεξαγωγή της διαμεσολάβησης τη λήξη της διαδικασίας διαμεσολάβησης) και ειδικές διατάξεις για τις οικογενειακές διαφορές και τις ποινικές υποθέσεις.

Τα μέρη μπορούν να συμμετέχουν στην ενημερωτική συνεδρίαση για τα πλεονεκτήματα της διαμεσολάβησης και, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, μετά την έναρξη δίκης ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, με σκοπό να βρεθεί λύση στο επίτιμο ζήτημα με αυτόν τον τρόπο. Η απόδειξη της συμμετοχής στην ενημερωτική συνεδρίαση για τα πλεονεκτήματα της διαμεσολάβησης παρέχεται με πιστοποιητικό που χορηγεί ο διαμεσολαβητής που πραγματοποίησε την ενημέρωση. Η ενημέρωση για τα πλεονεκτήματα της διαμεσολάβησης μπορεί να γίνει από δικαστή, εισαγγελέα, νομικό σύμβουλο, δικηγόρο ή συμβολαιογράφο, και στις περιπτώσεις αυτές βεβαιώνεται εγγράφως.

Δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο διαμεσολάβησης τα αυστηρώς προσωπικά δικαιώματα, όπως είναι αυτά που αφορούν την προσωπική κατάσταση, όπως και οποιαδήποτε άλλα δικαιώματα τα οποία τα μέρη δεν μπορούν να διαθέσουν με σύμβαση ή άλλο μέσο.

Η διαμεσολάβηση είναι προσβάσιμη σε όλους, χωρίς διακρίσεις λόγω φυλής, χρώματος, εθνικότητας, εθνοτικής καταγωγής, γλώσσας, θρησκείας, φύλου, πεποιθήσεων, πολιτικής ταυτότητας, περιουσίας ή κοινωνικής προέλευσης.

Η διαμεσολάβηση είναι δραστηριότητα δημόσιου συμφέροντος. Κατά την άσκσή της, ο διαμεσολαβητής δεν έχει την εξουσία να αποφασίζει για το περιεχόμενο της συμφωνίας την οποία επιδιώκουν τα μέρη, αλλά μπορεί να παροτρύνει τα μέρη να επαληθεύσουν τη νομιμότητα αυτής. Η διαμεσολάβηση μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταξύ δύο ή περισσότερων μερών. Τα μέρη έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν ελεύθερα τον διαμεσολαβητή τους. Η διαμεσολάβηση μπορεί να γίνεται από έναν ή περισσότερους διαμεσολαβητές. Τα δικαστικά και διαιτητικά όργανα, όπως και οι άλλες αρχές με δικαιοδοτικά καθήκοντα, πληροφορούν τα μέρη για τις δυνατότητες και τα πλεονεκτήματα της διαμεσολαβητικής διαδικασίας και τα ενθαρρύνουν να προσφύγουν στη διαμεσολάβηση για την επίλυση των διαφορών τους.

Τα μέρη μπορούν να ζητήσουν από τον συμβολαιογράφο τη δημόσια πιστοποίηση της συμφωνίας τους. Το επίσημο έγγραφο του συμβολαιογράφου με το οποίο πιστοποιείται η συμφωνία που επιτεύχθηκε με τη διαμεσολάβηση έχει ισχύ εκτελεστού τίτλου.

Τα μέρη της συμφωνίας διαμεσολάβησης μπορούν να προσέλθουν στο δικαστήριο και να ζητήσουν να εκδοθεί απόφαση με την οποία θα επικυρώνεται η συμφωνία τους. Αρμόδιο είναι είτε το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η κατοικία/διαμονή /έδρα ενός από τα μέρη, είτε το δικαστήριο στον οποίο την περιφέρεια βρίσκεται ο τόπος στον οποίο συνήφθη η συμφωνία της διαμεσολάβησης. Η απόφαση με την οποία επικυρώνεται η συμφωνία των μερών εκδίδεται εν συμβουλίω και συνιστά εκτελεστό τίτλο.

Ειδικές διατάξεις για τις οικογενειακές διαφορές. Με διαμεσολάβηση μπορούν να λυθούν διαφορές μεταξύ συζύγων που αφορούν τη συνέχιση του γάμου, τον χωρισμό της κοινής περιουσίας, την άσκηση γονεϊκών δικαιωμάτων, τον καθορισμό της κατοικίας των τέκνων τη συνεισφορά των γονέων στη διατροφή των τέκνων ή οποιοσδήποτε άλλες διαφορές μεταξύ συζύγων που αφορούν τα δικαιώματα που τυχόν έχουν εκ του νόμου. Οι συμφωνίες που έχουν προκύψει από διαμεσολάβηση σε υποθέσεις/διαφορές που έχουν ως αντικείμενο την άσκηση των γονεϊκών δικαιωμάτων, τη συνεισφορά των γονέων στη διατροφή των τέκνων και τον καθορισμό της κατοικίας των τέκνων λαμβάνουν τη μορφή δικαστικής απόφασης με την οποία διαπιστώνεται η συμφωνία των διαδίκων.

Η συμφωνία των συζύγων για τη λύση του γάμου και την επίλυση των παρεπόμενων ζητημάτων που συνδέονται με το διαζύγιο κατατίθεται από τα μέρη στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την έκδοση του διαζυγίου.

Ο διαμεσολαβητής εξασφαλίζει ότι το αποτέλεσμα της διαμεσολάβησης δεν αντιβαίνει στο συμφέρον του παιδιού, ενθαρρύνει τους γονείς να επικεντρωθούν κατά πρώτον στις ανάγκες του παιδιού και μεριμνά ώστε η ανάληψη της γονικής μέριμνας, το διαζύγιο ή η διάσταση να μην έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στην ανάπτυξη και την εξέλιξη του παιδιού.

Πριν από τη σύναψη της σύμβασης διαμεσολάβησης ή, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, ο διαμεσολαβητής καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να επαληθεύσει αν μεταξύ των μερών υπάρχουν περιστατικά κακοποίησης ή βίας και αν οι συνέπειες μιας τυχόν τέτοιας κατάστασης μπορούν να επηρεάσουν τη διαμεσολάβηση, και αποφασίζει αν, σε μια τέτοια περίπτωση, ενδείκνυται η επίλυση της διαφοράς με διαμεσολάβηση. Αν, στην πορεία της διαμεσολάβησης, ο διαμεσολαβητής λάβει γνώση της ύπαρξης συμβάντων που θέτουν σε κίνδυνο την ανάπτυξη ή τη φυσιολογική εξέλιξη του παιδιού ή που ζημιώνουν σοβαρά το συμφέρον του, είναι υποχρεωμένος να αποταθεί στην αρμόδια αρχή.

Ο νόμος αριθ. 217/2003 για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας περιέχει διατάξεις για τους φορείς που έχουν αρμοδιότητα στον τομέα της πρόληψης και καταπολέμησης της ενδοοικογενειακής βίας (οι οποίοι έχουν καθήκον να παροτρύνουν τους διαδίκους να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση) τους οργανισμούς που έχουν συγκροτηθεί για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας (συμπεριλαμβανομένων των κέντρων παροχής βοήθειας στους θύτες, τα οποία παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες οικογενειακής διαμεσολάβησης, με τις υποθέσεις ενδοοικογενειακής βίας να μπορούν να υπαχθούν σε διαμεσολάβηση αν το ζητήσουν τα μέρη), την εντολή προστασίας και τη χρηματοδότηση στον τομέα της πρόληψης και της καταπολέμησης της ενδοοικογενειακής βίας.

Στις αστικές υποθέσεις, ο δικαστής συνιστά στα μέρη να επιλύσουν συναινετικά την επίδικη διαφορά με διαμεσολάβηση και, σε όλη τη διάρκεια της διαμεσολάβησης, επιδιώκει τη συμφιλίωση των μερών, παρέχοντάς τους την αναγκαία καθοδήγηση.

Στις διαφορές που μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο διαμεσολάβησης, ο δικαστής μπορεί να καλέσει τα μέρη να συμμετάσχουν στην ενημερωτική συνεδρίαση για τα πλεονεκτήματα της διαδικασίας αυτής. Αν το θεωρήσει αναγκαίο, αφού λάβει υπόψη τις περιστάσεις της υπόθεσης, ο δικαστής συνιστά στα μέρη να προσφύγουν στη διαμεσολάβηση, με σκοπό τη συναινετική επίλυση της διαφοράς, σε οποιοδήποτε στάδιο της δίκης. Η διαμεσολάβηση δεν είναι υποχρεωτική για τα μέρη.

Στην περίπτωση στην οποία ο δικαστής συνιστά διαμεσολάβηση, τα μέρη (αν δεν επιδίωξαν την επίλυση της διαφοράς με διαμεσολάβηση πριν από την κατάθεση της αγωγής) παρουσιάζονται στον διαμεσολαβητή, για να πληροφορηθούν τα πλεονεκτήματα της διαμεσολάβησης. Μετά την ενημέρωσή τους, τα μέρη αποφασίζουν αν θα δεχθούν ή όχι την επίλυση της διαφοράς με διαμεσολάβηση.

Αν τα μέρη συμφιλιωθούν, ο δικαστής επικυρώνει τη συμφωνία τους με την απόφαση που εκδίδει.

Σε ό,τι αφορά το διαζύγιο, στην αίτηση διαζυγίου μπορεί να προσαρτηθεί συμφωνία των συζύγων που προέκυψε από διαμεσολάβηση ως προς τη λύση του γάμου και, ανάλογα με την περίπτωση, την επίλυση παρεπόμενων ζητημάτων που συνδέονται με το διαζύγιο.

Ο νόμος αριθ. 272/2004 για την προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων του παιδιού περιέχει διατάξεις σχετικές με τα δικαιώματα του παιδιού (δικαιώματα και αστικές ελευθερίες εναλλακτικό οικογενειακό περιβάλλον και φροντίδα υγεία και ευημερία του παιδιού εκπαίδευση, ψυχαγωγικές και πολιτιστικές δραστηριότητες) διατάξεις σχετικές με την ειδική προστασία των παιδιών που είτε προσωρινά είτε οριστικά στερούνται της γονεϊκής προστασίας (τοποθέτηση επείγουσα τοποθέτηση ειδική επίβλεψη παρακολούθηση της εφαρμογής μέτρων ειδικής προστασίας) διατάξεις σχετικές με την προστασία παιδιών (πρόσφυγες και σε περίπτωση ένοπλης διαμάχης παιδιά που έχουν διαπράξει ποινικό αδίκημα αλλά δεν έχουν ποινική ευθύνη διατάξεις κατά της κακοποίησης, της εγκατάλειψης και της εκμετάλλευσης, της οικονομικής συμπεριλαμβανομένης, κατά της κατανάλωσης ναρκωτικών και οποιασδήποτε μορφής βίας παιδιά που οι γονείς τους εργάζονται στο εξωτερικό διατάξεις κατά της απαγωγής και κάθε μορφής σωματεμπορίας) διατάξεις σχετικές με τους θεσμούς και τις υπηρεσίες που έχουν αρμοδιότητες στον τομέα της προστασίας του παιδιού, σε κεντρικό ή τοπικό επίπεδο διατάξεις σχετικές με τους ιδιωτικούς οργανισμούς διατάξεις σχετικές με τη χρηματοδότηση του συστήματος προστασίας του παιδιού.

Η δημόσια υπηρεσία κοινωνικής πρόνοιας έχει την υποχρέωση να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τον έγκαιρο εντοπισμό επικίνδυνων καταστάσεων που μπορεί να συνεπάγονται τον χωρισμό του παιδιού από τους γονείς του, όπως και για την πρόληψη βάνουσων συμπεριφορών των γονέων και της ενδοοικογενειακής βίας. Κάθε χωρισμού του παιδιού από τους γονείς του, όπως και κάθε περιορισμού της άσκησης των γονεϊκών δικαιωμάτων πρέπει να προηγείται η συστηματική παροχή των υπηρεσιών που προβλέπονται από τον νόμο, με ιδιαίτερη έμφαση στη σχετική ενημέρωση των γονέων, την παροχή συμβουλών προς αυτούς, την παροχή υπηρεσιών θεραπείας ή διαμεσολάβησης, που χορηγούνται βάσει ενός σχεδίου παροχής υπηρεσιών.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Σλοβενία

Η διαμεσολάβηση στη Σλοβενία διέπεται από τον [Ε^ο νόμο για τη διαμεσολάβηση στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις](#) (*Zakon o me diaciji v civilnih in gospodarskih zadevah* — στο εξής «ZMCGZ», Επίσημη Εφημερίδα της Σλοβενίας αριθ. 56/08), ο οποίος εφαρμόζεται, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 του εν λόγω νόμου, στο πλαίσιο οικογενειακής διαμεσολάβησης για αξιώσεις τις οποίες τα μέρη μπορούν να εγείρουν ελεύθερα και να διευθετήσουν. Επιπροσθέτως, ο [Ε^ο νόμος για την εναλλακτική επίλυση ένδικων διαφορών](#) (*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov* — στο εξής «ZARSS», Επίσημη Εφημερίδα της Σλοβενίας αριθ. 97/09 και 40/12 —ZUJF) εφαρμόζεται στις οικογενειακές σχέσεις και ορίζει ότι τα δικαστήρια είναι υποχρεωμένα να επιτρέπουν τη διαμεσολάβηση μεταξύ των διαδίκων μιας ένδικης διαφοράς.

Το άρθρο 22 παράγραφος 1 του ZARSS ορίζει ότι η διαμεσολάβηση σε διαφορές που αφορούν τη σχέση μεταξύ γονέων και παιδιών παρέχεται δωρεάν, αφού η αμοιβή του διαμεσολαβητή και τα έξοδα ταξιδιού του καλύπτονται πλήρως από το δικαστήριο και όχι από τους διαδίκους. Αυτό ισχύει επίσης σε περιπτώσεις που, στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης, παράλληλα με τις σχέσεις γονέων-παιδιών, επιλύονται ζητήματα που αφορούν τις περιουσιακές σχέσεις μεταξύ των συζύγων.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του [Ε^ο κανονισμού σχετικά με τους διαμεσολαβητές στα προγράμματα των δικαστηρίων](#) (*Pravilnik o mediat orjih v programih sodišč*, Επίσημη Εφημερίδα της Σλοβενίας αριθ. 22/10 και 35/13), το δικαστήριο που χειρίζεται τον κατάλογο των διαμεσολαβητών δυνάμει του ZARSS αποφασίζει, σύμφωνα με τις ανάγκες του προγράμματος, τον μέγιστο αριθμό διαμεσολαβητών που μπορούν να καταχωριστούν στον κατάλογο για μια συγκεκριμένη περιοχή. Ως προς την οικογενειακή διαμεσολάβηση, το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο, όσον αφορά τον αριθμό των διαμεσολαβητών στον κατάλογο, να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι η διαμεσολάβηση στο πλαίσιο διαφορών που αφορούν τις σχέσεις γονέων-παιδιών μπορεί να διεξαχθεί από δύο διαμεσολαβητές, ο ένας εκ των οποίων πρέπει να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τις εξετάσεις του Δικηγορικού Συλλόγου και ο άλλος πρέπει να αποδεικνύει ότι διαθέτει ειδικές γνώσεις και πείρα στην ψυχολογία ή σε άλλον παρεμφερή τομέα.

Η σλοβενική νομοθεσία δεν περιλαμβάνει άλλες διατάξεις σχετικά με τη διαμεσολάβηση σε οικογενειακές υποθέσεις. Ο νέος οικογενειακός κώδικας αναμένεται ότι θα καθορίσει την οικογενειακή διαμεσολάβηση με περισσότερες λεπτομέρειες.

Ο κατάλογος διαμεσολαβητών ανά περιοχή και δικαστήριο είναι διαθέσιμος ηλεκτρονικά στους δικτυακούς τόπους των δικαστηρίων, καθώς και στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, όπου τηρείται το κεντρικό μητρώο των διαμεσολαβητών που συμμετέχουν στα προγράμματα των δικαστηρίων δυνάμει του ZARSS.

Σχετικοί σύνδεσμοι:

[Ε^ο Γενικές πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση](#) (δεν υπάρχει χωριστός σύνδεσμος για την οικογενειακή διαμεσολάβηση)

[Ε^ο Κεντρικό μητρώο διαμεσολαβητών](#)

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 23/03/2018

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Σλοβακία

1. Γενικές πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση

Στη Σλοβακική Δημοκρατία, η διαμεσολάβηση στο πλαίσιο υποθέσεων οικογενειακού δικαίου διεξάγεται μόνο με οικειοθελή συμμετοχή και από διαμεσολαβητές που δεν ειδικεύονται στο οικογενειακό δίκαιο. Το δικαστήριο δεν είναι υποχρεωμένο να διατάξει ή να συστήσει τη διεξαγωγή διαμεσολάβησης για τη διευθέτηση μιας διαφοράς. Το δικαστήριο μπορεί μόνο να συμβουλευθεί τους διαδίκους να επιδιώξουν τον φιλικό διακανονισμό μέσω διαμεσολάβησης.

2. Σύνδεσμος προς τον κατάλογο διαμεσολαβητών στη Σλοβακία

Σύνδεσμος σε σλοβακικό διαδικτυακό τόπο όπου περιέχεται κατάλογος των διαμεσολαβητών παρέχεται σ' αυτή τη διεύθυνση <http://www.komoramediatorov.sk/>, όπου εμφανίζονται τα μέλη της σλοβακικής ένωσης διαμεσολαβητών (*Slovenská komora mediátorov*), καθώς και σ' αυτή τη διεύθυνση <http://www.najpravo.sk/>, όπου οι διαμεσολαβητές εμφανίζονται ανά περιφέρεια ή περιοχή στην οποία ασκούν τη δραστηριότητά τους. Ο πλήρης κατάλογος των διαμεσολαβητών οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει την απαραίτητη κατάρτιση προκειμένου να εργαστούν ως διαμεσολαβητές διατίθεται στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Σλοβακικής Δημοκρατίας (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) <http://www.justice.gov.sk/>.

3. Σύνδεσμος στον δικτυακό τόπο σχετικά με τη διαμεσολάβηση σε υποθέσεις οικογενειακού δικαίου και τη διαμεσολάβηση γενικά

Γενικές πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση παρέχονται στον δικτυακό τόπο του σλοβακικού επιμελητηρίου διαμεσολαβητών: <http://www.komoramediatorov.sk/>, καθώς και στη διεύθυνση <http://www.najpravo.sk/>.

4. Σύνδεσμος στη σλοβακική νομοθεσία

Δεν έχει ακόμα εκδοθεί ειδική εθνική νομοθεσία σχετικά με τη διαμεσολάβηση σε υποθέσεις οικογενειακού δικαίου. Οι διαδικασίες διαμεσολάβησης στον συγκεκριμένο τομέα — καθώς και σε όλους τους άλλους τομείς όπου επιτρέπεται η διαμεσολάβηση για την εξωδικαστική επίλυση διαφορών — διενεργούνται σύμφωνα με [τον νόμο αριθ. 420/2004](#) σχετικά με τη διαμεσολάβηση και την τροποποίηση ορισμένων νόμων.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 29/06/2020

Διασυνοριακή οικογενειακή διαμεσολάβηση - Φινλανδία

Στη Φινλανδία εφαρμόζονται τρεις διαφορετικές διαδικασίες οικογενειακής διαμεσολάβησης: 1) η εξωδικαστική διαμεσολάβηση, 2) η δικαστική διαμεσολάβηση ως ανεξάρτητη διαδικασία και 3) η διαμεσολάβηση ως τμήμα της εκτέλεσης απόφασης σχετικά με την επιμέλεια παιδιού ή την προσωπική επικοινωνία με παιδί.

1. Εξωδικαστική διαμεσολάβηση

Σύμφωνα με τον νόμο περί γάμου (234/1929), οι διαφορές και τα νομικά ζητήματα που ανακύπτουν στο πλαίσιο μιας οικογένειας θα πρέπει, καταρχήν, να επιλύονται με διαπραγματεύσεις και συμφωνία μεταξύ των μελών της οικογένειας. Στην περίπτωση που τα μέλη της οικογένειας χρειάζονται εξωτερική βοήθεια για την επίλυση των διαφορών τους, μπορούν να ζητήσουν τη συνδρομή οικογενειακών διαμεσολαβητών, τις υπηρεσίες των οποίων μπορούν να λάβουν μέσω των δημοτικών υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι οικογενειακοί διαμεσολαβητές στους οποίους ανατίθεται το έργο αυτό είναι υπάλληλοι υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης σε αναπτυξιακές και οικογενειακές υποθέσεις ή άλλων κοινωνικών υπηρεσιών. Η οικογενειακή διαμεσολάβηση είναι διαφορετική διαδικασία από τις λοιπές υπηρεσίες κοινωνικής και οικογενειακής συμβουλευτικής υποστήριξης, έχει δε ως στόχο την εξεύρεση λύσεων σε διαφορές μεταξύ των μερών μέσω συζητήσεων και διαπραγματεύσεων. Πέραν των δήμων, υπηρεσίες διαμεσολάβησης παρέχουν επίσης κέντρα οικογενειακής υποστήριξης της εκκλησίας, καθώς και άλλοι οργανισμοί και πρόσωπα που νομιμοποιούνται να παρέχουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης.

Το ειδικότερο καθήκον του διαμεσολαβητή συνίσταται στην προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών σε περίπτωση διαζυγίου. Ο διαμεσολαβητής βοηθά τους γονείς να επιλύσουν συναινετικά κάθε ζήτημα που αφορά τα παιδιά. Σε αυτό περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η επίτευξη συμφωνίας σχετικά με το αν τα παιδιά θα παραμείνουν υπό την κοινή επιμέλεια αμφότερων των γονέων, σχετικά με το πρόσωπο του γονέα με τον οποίο θα διαμένουν τα παιδιά και τον τρόπο προσωπικής επικοινωνίας τους με τον άλλο γονέα, καθώς και σχετικά με τον τρόπο επιμερισμού μεταξύ των γονέων της υποχρέωσης διατροφής των παιδιών τους. Αν οι γονείς καταλήξουν σε συμφωνία, ο διαμεσολαβητής τους βοηθά να την αποτυπώσουν σε σύμβαση. Για να καταστεί η σύμβαση εκτελεστή, ο διαμεσολαβητής ζητά από τους γονείς να την υποβάλουν προς επικύρωση από λειτουργό υπηρεσίας πρόνοιας ανηλίκων. Επικυρωμένη συμφωνία έχει ισχύ αντίστοιχη με αυτήν δικαστικής απόφασης.

Η οικογενειακή διαμεσολάβηση είναι προαιρετική, εμπιστευτική και δωρεάν. Στις υπηρεσίες οικογενειακής διαμεσολάβησης μπορούν να απευθύνονται ολόκληρη η οικογένεια ή οι σύζυγοι, από κοινού ή χωριστά.

2. Δικαστική διαμεσολάβηση

Τα δικαστήρια μπορούν να προβαίνουν σε διαμεσολάβηση σε υποθέσεις που αφορούν την επιμέλεια, την οικία, τα δικαιώματα προσωπικής επικοινωνίας και την παροχή οικονομικής υποστήριξης αναφορικά με παιδιά (άρθρο 10 του νόμου για τη διαμεσολάβηση σε αστικές υποθέσεις και την επικύρωση συμβιβασμών σε γενικά δικαστήρια, 394/2011). Η διαμεσολάβηση αποτελεί χωριστή διαδικασία από αυτήν της εκδίκασης των διαφορών. Είναι προαιρετική, αλλά απαιτεί τη συναίνεση αμφότερων των γονέων. Είναι ταχύτερη και λιγότερο δαπανηρή από τις δικαστικές διαδικασίες.

Η διαμεσολάβηση κινείται όταν οι διάδικοι ζητήσουν διαμεσολάβηση από δικαστήριο. Επίσης, είναι δυνατόν να παραπεμφθεί υπόθεση σε διαμεσολάβηση μετά την έναρξη της ένδικης διαδικασίας. Η διαμεσολάβηση μπορεί να τερματιστεί σε οποιοδήποτε στάδιο. Ως διαμεσολαβητής ορίζεται δικαστής, επικουρούμενος από ειδικό επιστήμονα, συνήθως ψυχολόγο ή κοινωνικό λειτουργό. Τα μέρη της διαμεσολάβησης μπορούν να επικουρούνται από δικηγόρο της επιλογής τους ή άλλο παραστάτη. Στο πλαίσιο της δικαστικής διαμεσολάβησης, είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος νομικής συνδρομής (ευεργέτημα πενίας), για την κάλυψη της αμοιβής του παραστάτη από δημόσιους πόρους. Στη δικαστική διαμεσολάβηση πρέπει να προστατεύεται το συμφέρον του παιδιού. Το δικαστήριο, όταν εξετάζει την επικύρωση ή μη ορισμένης συμφωνίας, πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον νόμο για την επιμέλεια παιδιών και τα δικαιώματα προσωπικής επικοινωνίας με παιδιά (361/1983) και τον νόμο για τη διατροφή παιδιών (704/1975). Επικυρωμένη συμφωνία έχει ισχύ αντίστοιχη με αυτήν δικαστικής απόφασης. Στην περίπτωση που δεν μπορεί να επιτευχθεί συμφωνία, το δικαστήριο κλείνει την υπόθεση. Αν η υπόθεση έχει παραπεμφθεί σε διαμεσολάβηση ενώ εκκρεμούσε ένδικη διαδικασία και εφόσον η διαμεσολάβηση αποδειχθεί ανεπιτυχής, η υπόθεση αναπέμπεται στο δικαστήριο.

3. Διαμεσολάβηση ως τμήμα διαδικασίας εκτέλεσης

Η εν λόγω μορφή διαμεσολάβησης εμφανίζεται μόνο όταν ο ένας από τους γονείς έχει κινήσει διαδικασία εκτέλεσης στο περιφερειακό δικαστήριο. Στην περίπτωση αυτή, υπάρχει ήδη δικαστική απόφαση, αλλά ο άλλος γονέας δεν έχει συμμορφωθεί προς αυτήν.

Σύμφωνα με τον νόμο για την εκτέλεση αποφάσεων σε υποθέσεις επιμέλειας παιδιών και δικαιωμάτων προσωπικής επικοινωνίας με παιδιά (619/1996), το δικαστήριο κυρίως ορίζει τον διαμεσολαβητή στις περιπτώσεις όπου έχει ζητηθεί από το δικαστήριο η εκτέλεση απόφασης σχετικά με την επιμέλεια ή τα δικαιώματα προσωπικής επικοινωνίας. Συνήθως, ως διαμεσολαβητής ορίζεται ψυχολόγος με γνώσεις στον τομέα της παιδοψυχολογίας, κοινωνικός λειτουργός με γνώσεις στον τομέα της προστασίας παιδιών ή λειτουργός υπηρεσίας πρόνοιας ανηλίκων. Σκοπός της διαμεσολάβησης είναι η διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των γονέων των παιδιών ή των άλλων εμπλεκόμενων μερών ώστε να διασφαλιστεί η ευημερία των παιδιών. Ο διαμεσολαβητής διοργανώνει συνάντηση μεταξύ των γονέων και συζητά ιδιαίτερα με το παιδί (ή τα παιδιά) για να διαπιστώσει τις επιθυμίες και τις απόψεις τους, εφόσον αυτό είναι δυνατόν ενόψει της ηλικίας και του επιπέδου ανάπτυξης του παιδιού (ή των παιδιών). Ο διαμεσολαβητής συντάσσει έκθεση για τη διαμεσολάβηση, την οποία υποβάλλει στο δικαστήριο. Σε περίπτωση που η διαμεσολάβηση δεν οδηγήσει σε συμφωνία μεταξύ των γονέων, το δικαστήριο εκδίδει απόφαση βάσει, μεταξύ των άλλων, της έκθεσης του διαμεσολαβητή.

Σχετικά με τους διαμεσολαβητές

Η διοργάνωση της οικογενειακής διαμεσολάβησης αποτελεί αρμοδιότητα των δημοτικών υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας. Για τα στοιχεία επικοινωνίας των δήμων, βλ.: <http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Φινλανδίας εκπαιδεύει δικηγόρους για να αναλαμβάνουν ρόλο διαμεσολαβητή σε διαφορές οικογενειακού δικαίου:

<https://asianajaliitto.fi/>

Η δικαστική διαμεσολάβηση εμπίπτει στις αρμοδιότητες των περιφερειακών δικαστηρίων. Για τα στοιχεία επικοινωνίας των περιφερειακών δικαστηρίων, βλ. τον δικτυακό τόπο της Υπηρεσίας Διοίκησης των Δικαστηρίων: <http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>

Σχετικά με τη διαμεσολάβηση

Η διαμεσολάβηση στον δικτυακό τόπο της Υπηρεσίας Διοίκησης των Δικαστηρίων: <https://oikeus.fi/fi/index/esitteet/avioliittolaki/perheasioidensovittelu.html>

Ενημερωτικό φυλλάδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης σχετικά με τη δικαστική διαμεσολάβηση σε διαφορές επιμέλειας παιδιών:

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Το φυλλάδιο στα αγγλικά: https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Εθνικό Ινστιτούτο Υγείας και Πρόνοιας, Εγχειρίδιο για την προστασία των παιδιών, οικογενειακή διαμεσολάβηση:

<https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erotilanteessa/perheasioidensovittelu>

Διαδικασία για τη συναινετική επίλυση διαφορών οικογενειακού δικαίου από τον Δικηγορικό Σύλλογο Φινλανδίας:

<https://asianajaliitto.fi/>

Φινλανδικό φόρουμ για τη διαμεσολάβηση:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>

Εθνική νομοθεσία

Επιμέρους διατάξεις σχετικά με την οικογενειακή διαμεσολάβηση περιλαμβάνονται στους ακόλουθους νόμους:

Τον νόμο περί γάμου (234/1929):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=avioliittolaki#O1L5>

Τον νόμο για την επιμέλεια παιδιών και τα δικαιώματα προσωπικής επικοινωνίας με παιδιά (361/1983):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

Τον νόμο για την εκτέλεση αποφάσεων σε υποθέσεις επιμέλειας παιδιών και δικαιωμάτων προσωπικής επικοινωνίας με παιδιά (619/1996):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>

Τον νόμο για τη διαμεσολάβηση σε αστικές υποθέσεις και την επικύρωση συμβιβασμών σε γενικά δικαστήρια (394/2011):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 08/02/2018

Οικογενειακή διαμεσολάβηση

Ως γενική αρχή στη σουηδική νομοθεσία, οι συναινετικές λύσεις θεωρούνται οι καλύτερες για τα παιδιά. Για τον λόγο αυτό, οι κανόνες έχουν διαμορφωθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να επιδιώκεται καταρχάς να οδηγηθούν οι γονείς σε συμφωνία στα θέματα που αφορούν τα παιδιά τους.

Σε ποιον μπορείτε να απευθυνθείτε

Οι κοινωνικές υπηρεσίες έχουν ιδιαίτερη ευθύνη και, μεταξύ άλλων, προσφέρουν στους γονείς υπηρεσίες συνδιαλλαγής (samarbetsamtal). Ο στόχος της διαδικασίας συνδιαλλαγής είναι η επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των γονέων βλ. περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη [διαδικασία συνδιαλλαγής](#). Αν συμφωνήσουν οι γονείς, η συναινετική λύση τους μπορεί να περιληφθεί σε συμφωνία που εγκρίνεται από τις κοινωνικές υπηρεσίες. Τα δικαστήρια επίσης έχουν ευθύνη να προσπαθήσουν πρώτα να καταλήξουν σε συναινετική λύση ανάμεσα στους γονείς. Αν αυτό δεν επιτευχθεί, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει συνδιαλλαγή ή διαμεσολάβηση (medling).

Για ποια θέματα επιτρέπεται ή συνηθίζεται περισσότερο η προσφυγή στη διαμεσολάβηση;

Η διαμεσολάβηση στις οικογενειακές διαφορές ενώπιον δικαστηρίου προορίζεται να χρησιμοποιείται στις περιπτώσεις όπου π.χ. δεν έχει τελεσφορήσει η συνδιαλλαγή, αλλά κρίνεται ότι υπάρχει ακόμα δυνατότητα να συμφωνήσουν οι γονείς σε θέματα που αφορούν τα παιδιά.

Ισχύουν ειδικοί κανόνες στην περίπτωση αυτή;

Το δικαστήριο είναι εκείνο που αποφασίζει ποιος θα διοριστεί ως διαμεσολαβητής. Μια απόφαση που διατάζει διαμεσολάβηση δεν προϋποθέτει τη συγκατάθεση των γονέων, αλλά μπορεί να είναι δύσκολο για έναν διαμεσολαβητή να επιτελέσει την αποστολή του αν ένας γονέας αντιτίθεται στον διορισμό διαμεσολαβητή. Ο διαμεσολαβητής, σε διαβούλευση με το δικαστήριο, κρίνει πώς θα διεξαχθεί η διαμεσολάβηση. Δεν υπάρχει κώδικας δεοντολογίας ή παρόμοια ρύθμιση για τους διαμεσολαβητές.

Ενημέρωση και κατάρτιση

Δεν υπάρχει κάποιο εθνικό ίδρυμα εκπαίδευσης για τους διαμεσολαβητές.

Ποιο είναι το κόστος της διαμεσολάβησης;

Ο διαμεσολαβητής έχει δικαίωμα σε εύλογη αμοιβή για την εργασία, τον χρόνο και τις δαπάνες του. Η αμοιβή καταβάλλεται από το κράτος.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 25/01/2017